

2023

SİVAS

İL İSTİHDAM VE MESLEKİ EĞİTİM KURULU

2023 YILI FAALİYET RAPORU

SİVAS ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
İİMEK SEKRETERYA

| SİVAS-2023

SİVAS
İL İSTİHDAM VE MESLEKİ EĞİTİM KURULU
2023 YILI FAALİYET RAPORU

Hazırlayan

Sivas Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü
İşgücü Piyasası İzleme ve Değerlendirme Servisi

Yusuf AKTAŞ
İstatistikçi
yusuf.aktas@iskur.gov.tr

2023

Sayfa 2 / 71

SUNUŞ

Faaliyet Raporu Hazırlanmasına İlişkin Yasal Dayanak

Bu faaliyet raporu, İl istihdam ve Mesleki Eğitim Kurulları Çalışma Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmeliğinin kurul kararları başlıklı 8. maddesinin 5. fıkrasında yer alan “Kurul tarafından her yıl faaliyet raporu düzenlenir. Düzenlenen rapor izleyen yılın şubat ayı içerisinde Kuruma ve Mesleki Eğitim Kurulunda değerlendirilmek üzere Millî Eğitim Bakanlığına gönderilir. Kurumca hazırlanan nihai rapor Kurum Yönetim Kurulunca değerlendirildikten sonra Mart ayı içerisinde ilgili bakanlıklara gönderilir” hükmü gereğince hazırlanmıştır

İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulunun Görevleri

- a) İlin istihdam ve mesleki eğitim politikasını oluşturmak,
- b) İlin muhtelif sektör ve branştaki işgücü ve mesleki eğitim ihtiyacını belirlemek üzere işgücü piyasası analizleri yapmak-yaptırmak, il düzeyinde işgücü piyasası bilgi sistemi ile izleme – değerlendirme sistemini oluşturup uygulamak, bu amaçla gerektiğinde ilgili alan uzmanlarından komisyonlar oluşturmak, bunların görev tanımları çerçevesinde hazırladıkları raporları değerlendirmek, yayınlamak ve gerektiğinde ilgili Bakanlık, kamu kurum ve kuruluşlarına sunmak,
- c) Millî Eğitim Bakanlığınca gönderilen mesleki ve teknik eğitim çerçeve programlarının işgücü piyasası araştırma sonuçlarına göre ilin ihtiyaçları doğrultusunda düzenlenmesi için görüş bildirmek,
- ç) Mesleki ve teknik eğitim uygulamalarında ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümüne yardımcı olmak,
- d) Mesleki eğitim, işgücü ve istihdam konularında kurum ve kuruluşlardan gelecek görüş ve önerileri incelemek, değerlendirmek ve sonuçlandırmak,
- e) İl düzeyinde istihdamı koruyucu, geliştirici ve işsizliği önleyici tedbirleri belirlemek ve gereği için ilgili kurum ve kuruluşlara bildirmek,
- f) İşgücü piyasası araştırma sonuçları da dikkate alınarak İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve Kurum tarafından hazırlanan işgücü yetiştirme faaliyetlerine ilişkin planları onaylamak ve bunların uygulama sonuçlarını izlemek,
- g) Mesleki ve teknik eğitimin geliştirilmesine ilişkin tam gün tam yıl eğitim uygulaması ile ilgili görüş bildirmek,
- ğ) İşgücü ihtiyaç analizleri sonuçlarını da dikkate alarak, ilde bulunan tüm mesleki ve teknik eğitim veren okul veya kurumların bünyesinde yer alacak alan ve dalların belirlenmesi, kısa, orta ve uzun vadede ilin mesleki ve teknik eğitim okul yatırımlarının planlanması ile beraber eğitimi yapılacak alan ve dal ihtiyaçlarını belirleyerek, Millî Eğitim Bakanlığına görüş sunmak,
- h) Deprem, sel ve yangın gibi doğal afet sonucu yörede faal durumdaki işletmelerin eğitim olanakları dikkate alınarak, işletmede mesleki eğitime alınacak ve beceri eğitimi yapacak öğrenci sayısının belirlenmesine ilişkin oranların oluşturulması konusunda 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun 18 inci maddesine göre görüş bildirmek,
- ı) Çıracılık ve mesleki eğitim kapsamı dışında çocuk çalıştırılmasının önüne geçilmesi konusunda gerekli çalışmaları yapmak,
- i) Bu madde hükümlerinin il seviyesinde eksiksiz yerine getirilmesi için gerekli tedbirleri almak.

İÇİNDEKİLER

	Sayfalar
SUNUŞ	3
TABLolar	5
TANIMLAR	6
KISALTMALAR	7
GİRİŞ	8
1.BÖLÜM-İLİN SOSYO-EKONOMİK YAPISI	9
<i>Nüfus</i>	
<i>Ekonomi</i>	
2.BÖLÜM-İLİN İŞGÜCÜ PİYASASI	18
<i>TÜİK Temel İşgücü Göstergeleri</i>	
<i>İŞKUR İşgücü Göstergeleri</i>	
3.BÖLÜM-EĞİTİM	33
<i>İlköğretim Ve Ortaöğretim</i>	
<i>Yükseköğretim</i>	
4.BÖLÜM-İL İSTİHDAM VE MESLEKİ EĞİTİM KURULU ÇALIŞMALARI	39
<i>Kurul Kararları</i>	
<i>İşgücü Yetiştirme Kursları</i>	
GENEL DEĞERLENDİRME	57

TABLOLAR

Tablo 1:	Nüfusun Yaş ve İlçeler Göre Dağılımı
Tablo 2:	Nüfusun Kır-Kent Dağılımı
Tablo 3:	Nüfusun Yaş'a Göre Dağılımı
Tablo 4:	Göç Durumu
Tablo 5:	Rekabet Gücü Yüksek Sektörler ,SGK Özel Sektör İşyeri Listeleri
Tablo 6-a:	İktisadi Faaliyet Kolları İtibariyle Sivas İli Yatırım Teşvikleri
Tablo 6-b:	Dönemler İtibariyle Sivas İli Yatırım Teşvikleri
Tablo 7:	TUİK Verilerine Göre Temel İşgücü Göstergeleri, TR72(Kayseri, Sivas, Yozgat)
Tablo 8:	İŞKUR Temel Göstergeleri
Tablo 9:	İşsizlerin Yaş ve Cinsiyete Göre Dağılımı
Tablo 10:	İşsizlerin Eğitim ve Cinsiyete Göre Dağılımı
Tablo 11:	Kayıtlı İşsizlerin Mesleki Dağılımı
Tablo 12:	İşsizlik Maaşından Yararlananların İktisadi Faaliyet Kolları ve Eğitim Durumlarına Göre Sayısı
Tablo 13:	İşsizlerin Bekleme Sürelerine Göre Dağılımı
Tablo 14:	Kamu ve Özel Sektörden Alınan Açık İşler ve İşe Yerleşenler
Tablo 15:	İşe Yerleşenlerin Yaş ve Cinsiyete Göre Dağılımı
Tablo 16:	İşe Yerleşenlerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı
Tablo 17:	İşe Yerleşenlerin Sektörel Dağılımı
Tablo 18:	Özel Sektör Bazında Açılan-Kapanan İşyerlerinin Sayısı
Tablo 19:	İlköğretim ve Genel Ortaöğretim Verileri
Tablo 20:	Yüksek Okulda Kayıtlı ve Mezun Öğrenci Sayısı
Tablo 21:	Fakülte, Yüksekokul itibariyle Okuyan Öğrenci Sayısı
Tablo 22-a:	Kurul Kararlarına İlişkin Bilgiler
Tablo 22-b:	Kurul Kararlarına İlişkin Bilgiler
Tablo 23-a:	Genel Kurs Listesi
Tablo 23-b:	İşbaşı Eğitim Programları
Tablo 23-c:	MEK İstihdam Garantili Kurslar
Tablo 23-d:	MEK Özel Politika Kurslar
Tablo 23-e:	MEK İstihdam Garantisiz Kurslar
Tablo 24:	İşgücü Piyasası Araştırma Sonuçları İle Kurul Kararları Sonucunda Açılan Kursların Karşılaştırılması

TANIMLAR¹

Açık İş	İşveren tarafından işçi alımı yapılması planlanan pozisyon sayısını ifade eder.
Açık İş Oranı	İşgücü Piyasası Araştırması (İPA) ve Açık İş İstatistikleri Araştırması kapsamında hesaplanan bir orandır. Açık iş oranı = Açık iş / (Açık iş + Mevcut Çalışan Sayısı)* 100.
Açık Kontenjan	İşverenin yasalar kapsamında engelli, eski hükümlü/terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralanan istihdam etmesi gereken ve henüz doldurulmamış olan pozisyon sayısını ifade eder.
Aktif İşgücü Hizmetleri	İstihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmak üzere yapılan faaliyetleri ifade eder.
Aktif Kayıt Daha İyi Şartlarda İş Arayan	Kayıtlı iş arayanlardan son işlem tarihinden itibaren 12 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıtlıdır. Mevcut çalıştığı işin yerine daha iyi şartlarda iş bulması durumunda yeni işe başlamaya hazır olanlardan Kuruma kaydı bulunanları ifade eder.
Denetim Kurulu	Sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi 625 inci maddesi kapsamında Kurum tarafından yürütülen işgücü yetiştirme faaliyetlerini denetlemek üzere oluşturulan il istihdam ve mesleki eğitim kurulları bünyesinde oluşturulan denetim kurullarını ifade eder.
Eğitim ve Öğretim Kurumu	Genel, orta ve yüksek eğitim-öğretim dahil, tüm teknik ve mesleki okullar ile örgün ve yaygın eğitim kurumları; ayrıca bunların dışında, izinle çeşitli programlar sunan ve mesleki yeterlilik kazandıran eğitim-öğretim kurumlarının tümüdür.
Engelli	Doğuştan ya da sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, ruhsal, duysal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılamada güçlükleri olan ve korunma, bakım, rehabilitasyon, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan kişilerden tüm vücut fonksiyon kaybının en az yüzde kırk olduğu sağlık kurulu raporu ile belgelenenleri ifade eder.
Eski Hükümlü (Aktif İşgücü)	Bir yıldan daha uzun süreli bir suçtan veya ceza süresine bakılmaksızın devlet memuru olmaya engel bir suçtan hüküm giyen ve cezasını infaz kurumlarında tamamlayanları, cezası ertelenenleri, koşullu salıverilenleri, özel kanunlarda belirtilen şartlardan dolayı istihdam olanağı bulunmayanları, ömür boyu kamu hizmetlerinden yasaklı bulunanları ve denetimli serbestlik kapsamında olanları ifade eder.
İşbaşı Eğitim Programı İşe Yerleştirme İşgücü Piyasası Araştırması (İPA)	Katılımcılara mesleki deneyim kazandırmak üzere, Kurumca belirlenen şartları taşıyan işyerlerinde işbaşında verilen eğitimi ifade eder. İş arayanların Kurumca ilan edilen işgücü taleplerine uygun bulunarak istihdam edilmeleridir. İşgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak, açık işleri ve temininde güçlük çekilen meslekleri, gelecek dönem istihdam beklentilerini tespit etmek amacıyla işverenler ile yapılan araştırmayı ifade eder.
İşgücü Talebi Kayıtlı İşgücü	İşverenlerin açık işlerini karşılamak amacıyla nitel ve nicel şartları belirttikleri talepleri ifade eder. Kuruma kayıtlı olan bütün aktif iş arayanları ifade eder. Kayıtlı İşsiz, Emekli ve Daha iyi şartlarda iş arayanların toplamıdır.
Kayıtlı İşsiz	Çalışma çağında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlıdaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geri kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır.
Kursiyer Tematik Araştırmalar	Kurslara katılanları ifade eder. Belirli bir alanda işgücü piyasasındaki gelişmelerin etkisini ölçmek amacıyla yapılan periyodik olmayan araştırmalardır.

¹ Tanımlar, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü Veri Sözlüğü 'ne göre hazırlanmıştır.

KISALTMALAR

İEP İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI

İİMEK İL İSTİHDAM VE MESLEKİ EĞİTİM KURULU

İŞKUR TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

MEB MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEK MESLEKİ EĞİTİM KURSLARI

SCÜ SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ

SGK SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

TR72 (KAYSERİ, SİVAS, YOZGAT) TÜİK BÖLGE SINIFLANDIRMASI

TÜİK TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU BAŞKANLIĞI

GİRİŞ

İlin istihdam ve mesleki eğitim politikasını oluşturmak ve bu politikanın oluşturulmasına yönelik faaliyetleri ve kararları almak gibi ana görevlere sahip İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulunun etkin ve verimli çalışması il işsizliğinin azalmasında, işsizlik sürelerinin kısılmasında, istihdamın gelişiminde ve korunmasında, istihdam eğitim ilişkisinin doğru kurulmasında ve çalışma yaşam kalitesinin artırılmasında önem arz etmektedir. Bu faaliyet raporu bir giriş bölümü ile başlayarak ilin sosyo-ekonomik yapısı, ilin işgücü piyasası, ilin eğitimi ve Kurul çalışmalarını anlatan dört bölümden ve son olarak genel değerlendirme kısmından oluşmaktadır.

İlin Sosyo-Ekonomik Yapısı Başlıklı Birinci Bölümünde; Cinsiyet, yaş, kent-kır gibi değişkenlere göre ilin nüfusu, nüfus artışı hızı ve bu nüfus parametrelerinin il işgücü piyasasındaki belirleyiciliği, ilin göç potansiyeli, ilin aldığı ve verdiği göç, göç nedenleri, göçe neden olan nedenler ve göç parametrelerinin ilin işgücü piyasasındaki etkisi, ildeki işgücü talebine kaynaklık eden işyerleri sayıları ve bu işyerlerindeki çalışan sayıları ve il istihdamındaki gelişim, ilin aldığı yatırım teşvikleri ve yatırım teşviklerinin il istihdamına olan etkisi yıllara göre incelenerek betimsel olarak ortaya konulmuştur.

İlin İşgücü Piyasası Başlıklı İkinci Bölümünde; TÜİK verilerine göre TR72 Bölgesine ait temel işgücü göstergelerinin yıllara göre değişimi, bölge işsizliğinin, istihdamının ve işgücünün mevcut durumu, İŞKUR verilerine göre kayıtlı işgücü ve işsiz sayılarına, kayıtlı işsizlerin cinsiyet, yaş ve eğitim ve mesleğe göre dağılımı, işsizlik maaşından yararlananların iktisadi faaliyet kolları ve eğitim durumlarına göre dağılımı, kayıtlı işsizlerin bekleme sürelerine göre dağılımı, İŞKUR tarafından yayımlanan açık işlerin ve işe yerleşenlerin sektör, cinsiyet, yaş, meslek ve eğitime göre dağılımı ve özel sektör bazında açılan-kapanan işyerlerinin yıllara göre dağılımının incelenerek betimsel olarak ortaya konulmuştur.

Eğitim Başlıklı Üçüncü Bölümde; İlköğretim ve genel ortaöğretimde kayıt yaptıranların ve mezunların yıllara göre sayıları, yüksek okulda kayıtlı ve mezun öğrenci sayısı, fakülte,yüksekokul itibariyle SCÜ’de okuyan öğrenci sayısı ve verilere ilişkin değerlendirmeler ve betimsel analizler ortaya konulmuştur.

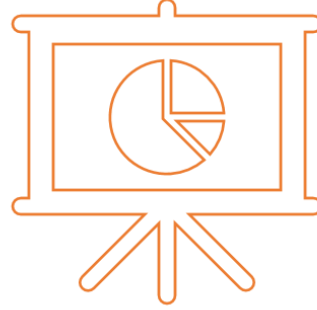
İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu Çalışmaları Başlıklı Dördüncü Bölümde; İİMEK’in 2023 yılında gerçekleştirdiği toplantılar ve bu toplantılarda alınan kararlar, İŞKUR tarafından gerçekleştirilen işgücü yetiştirme programları ve program kapsamındaki istihdamlar, işgücü piyasası araştırma sonuçları ile kurul kararları sonucunda açılan kursların karşılaştırılması ve değerlendirilmesi yer almaktadır.

Genel Değerlendirme Başlığı; Bu başlıkta bahsi geçen bölümler etraflıca değerlendirilmiş ve net çıktılar ile özetlenmiştir.

1.BÖLÜM

İLİN SOSYO-EKONOMİK YAPISI

Nüfus

Ekonomi

1.1 Nüfus

Tablo 1: Nüfusun Yaş ve İlçeler Göre Dağılımı,2022²

	ERKEK	KADIN	ERKEK	KADIN	ERKEK	KADIN	ERKEK	KADIN	ERKEK	KADIN	ERKEK	KADIN	2021'E GÖRE
	0-14	0-14	15-24	15-24	25-34	25-34	35-64	35-64	65+	65+	TOPLAM	DEĞİŞİM	
(Merkez)	43192	40828	36264	35854	30173	29881	68849	70184	16060	19033	390318	0,6%	
Akıncılar	276	248	223	189	233	205	1052	925	645	812	4808	-3,0%	
Altınyayla	1014	947	741	685	639	554	1587	1467	489	615	8738	0,0%	
Divriği	1150	1083	844	595	1141	1019	3248	2756	1955	2291	16082	-0,6%	
Doğanşar	124	116	113	81	155	91	472	487	487	578	2704	0,7%	
Gemerek	1728	1690	1295	1178	1168	1060	4367	4197	2064	2529	21276	-2,4%	
Gölova	137	152	116	108	188	116	696	527	540	666	3246	2,5%	
Gürün	1538	1542	1336	1178	1179	1152	3446	3178	1571	1889	18009	-1,5%	
Hafik	475	422	559	614	517	627	1645	1845	1385	1480	9569	4,5%	
İmranlı	289	287	337	240	393	282	1561	1232	1120	1261	7002	-4,8%	
Kangal	1762	1615	1391	1179	1351	1065	3959	3439	1800	2106	19667	-2,3%	
Koyulhisar	724	651	529	501	666	577	2393	2220	1765	2157	12183	-2,5%	
Şarkışla	3825	3682	2649	2529	2261	2459	7170	7028	2646	3160	37409	-0,8%	
Suşehri	2208	2126	1806	2082	1669	1640	4660	4549	2137	2622	25499	0,4%	
Ulaş	657	698	576	504	568	365	1640	1343	743	839	7933	-0,9%	
Yıldızeli	2673	2658	2362	2241	1959	1565	5476	5154	2297	2587	28972	-4,4%	
Zara	1509	1442	1198	1094	1473	1399	4184	3815	2556	2839	21509	-0,6%	
Genel	63281	60187	52339	50852	45733	44057	116405	114346	40260	47464	634924	-0,2%	

Kaynak: TÜİK

- 2022 yılında İl nüfusu 634.924 kişi olup nüfusun %50,1'i erkek ve %49,9'u kadınlardan oluşmaktadır.
- İl nüfusunun %19,4'ü 0-14 yaş grubu, %16,3'ü 15-24 yaş grubu, %14,1'i 25-34 yaş grubu, %36,3'ü 35-64 yaş grubu ve %13,8'i 65 yaş üstü yaş gruplarından oluşmaktadır.
- Çalışma çağındaki(15+ yaş) olanların oranı nüfusun %80,6'sına denk gelmektedir.15-64 yaş grubunda çalışabilir nüfusun oranı ise %66,7'dir.
- İl nüfusunun %61,5'i merkezde yaşarken %38,5'iu ise ilçelerde yaşamaktadır.
- İl nüfusu 2021 yılına göre 1197 kişi azalmıştır. İl merkezi 2232 kişi(%0,6) artmış ilçe nüfusu 3436 kişi(%1,4) azalmıştır. İl nüfusunda bir önceki yıla göre dikkate değer bir değişim olmamıştır.Ancak yıllar itibariyle merkez nüfüsü artarken ilçe nüfusu azalmaktadır. Ancak ilçe nüfus azalış hızı daha yüksektir. 2022 yılında hiçbir ilçede nüfus artışı gerçekleşmemiştir.
- İl nüfusunda 2007-2022 döneminde dikkate değer bir artış ve azalış olmamıştır. Bu haliyle nüfustaki sayısal düşük değişim il işgücü piyasasını nicel olarak etkileyecek bir boyutta değildir.

² 2023 verisi TÜİK tarafından açıklanmamıştır.

Tablo 2: Nüfusun Kır-Kent Dağılımı,2007-2022³

	KIR NÜFUSU				KENT NÜFUSU				KIR ORANI	KENT ORANI	TOPLAM NÜFUS			
	ERKEK	KADIN	TOPLAM	DEĞİŞİM	ERKEK	KADIN	TOPLAM	DEĞİŞİM			ERKEK	KADIN	TOPLAM	DEĞİŞİM
2007	111309	111194	222503		209248	206713	415961		34,8%	65,2%	320557	317907	638464	
2008	113258	112085	225343	1,3%	203590	202179	405769	-2,5%	35,7%	64,3%	316848	314264	631112	-1,2%
2009	108060	107531	215591	-3,1%	210845	206911	417756	0,4%	34,0%	66,0%	318905	314442	633347	-0,8%
2010	104159	104133	208292	-6,4%	224145	209787	433932	4,3%	32,4%	67,6%	328304	313920	642224	0,6%
2011	101314	100445	201759	-9,3%	212892	212405	425297	2,2%	32,2%	67,8%	314206	312850	627056	-1,8%
2012	97639	97470	195109	-12,3%	214254	214172	428426	3,0%	31,3%	68,7%	311893	311642	623535	-2,3%
2013	92654	91606	184260	-17,2%	219144	220420	439564	5,7%	29,5%	70,5%	311798	312026	623824	-2,3%
2014	88401	88052	176453	-20,7%	221463	225200	446663	7,4%	28,3%	71,7%	309864	313252	623116	-2,4%
2015	83729	82958	166687	-25,1%	223710	228220	451930	8,6%	26,9%	73,1%	307439	311178	618617	-3,1%
2016	82137	80431	162568	-26,9%	227227	231429	458656	10,3%	26,2%	73,8%	309364	311860	621224	-2,7%
2017	79511	77335	156846	-29,5%	231609	232846	464455	11,7%	25,2%	74,8%	311120	310181	621301	-2,7%
2018	89678	86341	176019	-20,9%	233897	236692	470589	13,1%	27,2%	72,8%	323575	323033	646608	1,3%
2019	83518	79795	163313	-26,6%	236106	239537	475643	14,3%	25,6%	74,4%	319624	319332	638956	0,1%
2020	80997	76961	157958	-29,0%	237774	240157	477931	14,9%	24,8%	75,2%	318771	317118	635889	-0,4%
2021	78821	74322	153143	-31,2%	240133	242845	482978	16,1%	24,1%	75,9%	318954	317167	636121	-0,4%
2022	76806	72127	148933	-33,1%	241212	244779	485991	16,8%	23,5%	76,5%	318018	316906	634924	-0,6%
DEĞİŞİM	-31,0%	-35,1%	-33,1%		15,3%	18,4%	16,8%				-0,8%	-0,3%	-0,6%	

Kaynak: TÜİK

- 2022 yılına göre nüfusun %76,5'i kentlerde(il ve ilçe merkezinde) yaşarken %23,5'i kırdaköylerde) yaşamaktadır.
- Toplam nüfusta olduğu gibi kır ve kent nüfusunda erkek ve kadın nüfus oranı %50 seviyesindedir.
- 2007 yılında toplam nüfus içinde kırdaköylerde yaşayanların oranı %34,8'iken bu oran 11,3 puan azalarak 2022 yılında %23,5 seviyesine gelmiştir. Yine 2007 yılında toplam nüfus içinde kentte yaşayanların oranı %65,2 iken bu oran 11,3 puan artarak 2022 yılında %76,9 seviyesine gelmiştir. 2007-2022 döneminde kır nüfusu %33,1 azalmış kent nüfusu ise %16,8 artmıştır. Kır nüfusunun bir kısmı il dışına göç etmiştir.
- Kır nüfusunda meydana azalış kentlerde işsizliğin ve istihdamın artmasına sebep olacaktır. Kentlerde tarım dışı işsizlik artacak, tarım sektöründen hizmet ve sanayi sektörüne istihdam geçişi sağlanacaktır.
- Kırdan kente nüfus geçişinin önlenememesi durumunda önümüzde ki 10 yıl içerisinde kır nüfusunun yarısının, önümüzdeki 20 yıl içerisinde ise kır nüfusunun neredeyse tamamının kent nüfusuna dahil olacağı ön görülmektedir. Bu duruma karşı gerekli istihdam politikası önlemleri gerçekleştirilmediğinde tarım dışı işsizlik oranındaki artış başta olmak üzere birçok işgücü piyasası sorunlarının oluşacağı ön görülmektedir.

³ 2023 verisi TÜİK tarafından açıklanmamıştır.

Tablo 3: Nüfusun Yaş'a Göre Dağılımı,2007-2022

	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-54	55-74	75+	Toplam	Doğum Sayısı
2007	51428	58034	59822	59257	62528	54812	46354	141999	82209	22021	638464	10.727
2008	51082	54962	58156	57628	58841	53078	46069	145258	82834	23204	631112	10.091
2009	50942	52613	57405	58172	60053	52542	46057	146353	84685	24525	633347	10.547
2010	49568	50725	56740	57904	67972	51701	46681	145002	91134	24797	642224	10.182
2011	48282	49105	55901	56426	55459	49386	47378	145278	94718	25123	627056	9.861
2012	46800	48328	53859	56249	54757	48309	47111	146955	95664	25503	623535	9.740
2013	45310	48124	52039	55397	53976	48004	46291	149976	98383	26324	623824	9.359
2014	44400	47114	49372	54744	52281	46567	45204	150186	105306	27942	623116	9.432
2015	43957	46071	47662	55896	52832	45349	44230	149212	104984	28424	618617	9.225
2016	43870	45487	46561	55295	53939	45207	43852	152262	106258	28493	621224	9.073
2017	43586	44710	46324	53118	56559	44955	43256	153762	106168	28863	621301	8.954
2018	43566	44186	47114	53758	59991	45400	44106	159527	117956	31004	646608	8.285
2019	42017	43465	46361	51556	59326	46001	43390	157614	117661	31565	638956	8.079
2020	40511	43317	45765	47990	59028	46575	42808	156711	120879	32305	635889	7.576
2021	38784	43224	45083	47608	57567	47512	42388	158134	123394	32427	636121	7143
2022	36526	42720	44222	47575	55616	48014	41776	160389	125173	32913	634924	6674
2007-2022 Fark	-14902	-15314	-15600	-11682	-6912	-6798	-4578	18390	42964	10892	-3540	-4053
2007-2022 Değişim	-29,0%	-26,4%	-26,1%	-19,7%	-11,1%	-12,4%	-9,9%	13,0%	52,3%	49,5%	-0,6%	-37,8%

Kaynak: TÜİK

- 2007-2022 döneminde toplam il nüfusu %0,6 değişim göstermiştir. Bu durum yıllar itibariyle il nüfusunda nicel bir değişim olmadığını göstermektedir.
- 2007-2022 döneminde il nüfusu yaş'a göre değişim göstermektedir. İl nüfusunda 35 yaş üzeri artış gerçekleşirken yine bu yaş altında azalış gerçekleşmektedir. İl nüfusunda yaş'a göre en fazla değişim 55 yaş üzeri ve 19 yaş altında gerçekleşmiştir. 55 yaş üzeri nüfusta artış gerçekleşirken 19 yaş altı nüfusta azalış gerçekleşmektedir. Başka bir ifadeyle il nüfus yaşlanmaktadır. Doğum sayısında meydana gelen azalma 0-4 yaş grubunda kendi göstermiş ve 14 yılda 0-4 yaş grubunda %29 azalma meydana gelmiştir. Bu azalış verilerine göre ilde doğum sayısı önümüzdeki 10 yıl içerisinde %50'i azalması ve 20 yıl içerisinde ise çok düşük seviyelere kademeli olarak gelmesi ön görülmektedir.
- İl doğum oranlarının yıllar itibariyle azalması ile İl nüfusunun git gide yaşlanması il işgücü piyasasında yaşlanmasına neden olacaktır. Bu durum ise gerekli tedbirler alınmadığında il işsizliğini ve istihdamını olumsuz etkileyeceği düşünülmektedir.

Tablo 4: Göç Durumu, 2008-2022

Yıllar	İlin Aldığı Göç	İlin Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı
2008	18871	30428	-11557	-18,15
2009	23217	28585	-5368	-8,44
2010	23467	31362	-7895	-12,22
2011	22884	30131	-7247	-11,49
2012	21492	27441	-5949	-9,5
2013	26354	30244	-3890	-6,22
2014	29726	34855	-5129	-8,2
2015	25319	33501	-8182	-13,14
2016	22966	26369	-3403	-5,46
2017	22147	28697	-6550	-10,49
2018	45861	26271	19590	30,76
2019	23572	36430	-12858	-19,92
2020	18490	23885	-5395	-8,45
2021	25720	28285	-2565	-4,02
2022	24583	27668	-3085	-4,85

Kaynak: TÜİK

- 2008-2022 dönemi itibariyle Sivas ili hem göç alan hem de göç veren bir yapıdadır. Bilinenin aksine sadece göç vermemektedir.2018 yılı dışında il senelik ortalama 23 bin kişi göç almaktadır. Ortalama 30 bin kişide göç vermektedir.İlin göç alma ve verme sayıları yıllara göre farklılık göstermektedir. 2022 yılına göre ildeki göç sirkülasyonu toplam nüfusun yaklaşık %3'ü olup düşük seviyededir.
- Bu bilgilere göre az da olsa il göç nedeniyle nüfus kaybetmektedir.Ancak il bilinenin aksine göç il nüfusunu sayısal olarak çok etkilememektedir
- 2022 yılına göre ilin göç verdiği illerin başında %19,7 ile İstanbul ili gelmektedir, İstanbul ilini %9,5 ile Kayseri ili, %9,2 ile Ankara ili, %4,0 ile Tokat ile , %3,7 ile izmir ili, %2,8 ile Antalya ili takip etmektedir. Bu bilgilere göre il büyük şehirlere ve çevre illere yoğun şekilde göç vermektedir.2022 yılına göre ilin göç aldığı illerin başında %25,7 ile İstanbul ili gelmektedir, İstanbul ilini %8,4 ile Kayseri ili, %6,8 ile Ankara ili, %4,0 ile Tokat ili, %2,8 ile İzmir İli, %2,8 ile Antalya ve Malatya ili takip etmektedir. Bu bilgilere göre il büyük şehirler ve çevre illerden göç aldığı gibi aynı illere de göç vermektedir. Diğer bir ifadeyle söz konusu iller ile Sivas ili arasında göç sirkülasyonu yaşanmaktadır.
- 2022 yılında başka illerden Sivasa yapılan haneden bağımsız göç nedeninde %32 ile eğitim, %19 ile daha iyi konut ve yaşam koşulları, %13 ile aile yanına/memleke geri dönme, %12 tayin/iş değişikliği %9 ile işe başlamak/bulmak, %6 ile ailevi nedenler ve %9 ile diğer nedenler gelmektedir. 2022 yılında Sivastan diğer illere yapılan haneden bağımsız göç nedeninde %26 ile eğitim, %23 ile daha iyi konut ve yaşam koşulları, %19 tayin/iş değişikliği %16 ile işe başlamak/bulmak, %7 ile ailevi nedenler ve %9 ile diğer nedenler gelmektedir. Bu bilgilere göre Sivas ilinin aldığı ve verdiği göç nedenleri ve oranlar yüksek benzerlik göstermektedir. Dolayısıyla göç nedeniyle il işgücü piyasası yüksek bir değişime uğramamaktadır.

1.2. Ekonomi

Tablo 5: Rekabet Gücü Yüksek Sektörler⁴,2023-Ekim, SGK Özel Sektör İşyeri Listeleri

Sektörler	Dosya Sayısı	Dosya Oran	Çalışan Sayısı	Çalışan Oran
İmalat	1449	12,8%	15329	21,7%
İnşaat	1622	14,3%	14120	19,9%
Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı	3561	31,4%	12893	18,2%
Ulaştırma Ve Depolama	1303	11,5%	4823	6,8%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	802	7,1%	4563	6,4%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	399	3,5%	4526	6,4%
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	160	1,4%	3790	5,4%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	166	1,5%	1886	2,7%
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	143	1,3%	1747	2,5%
Eğitim	122	1,1%	1661	2,3%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	475	4,2%	1529	2,2%
Tarım, Ormancılık Ve Balıkçılık	159	1,4%	932	1,3%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	352	3,1%	866	1,2%
Bilgi Ve İletişim	92	0,8%	615	0,9%
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	154	1,4%	539	0,8%
Gayrimenkul Faaliyetleri	246	2,2%	491	0,7%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor	66	0,6%	344	0,5%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri	29	0,3%	116	0,2%
Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri;	28	0,2%	28	0,0%
Uluslararası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri	2	0,0%	5	0,0%
Genel	11330		70803	

Kaynak: SGK

- SGK verilerine göre özel sektör işyeri sicil dosyasına sahip 11.330 işyerinde toplam 70.803 kişi 4/a statüsünde çalışmaktadır.
- İşyeri sayılarında ağırlık toptan ve perakende ticaret, inşaat, imalat, ulaştırma ve depolama, konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörlerinde olup bu beş sektördeki işyeri sayısı, toplam işyeri sayısının %77,5'ine denk gelmektedir.
- Çalışan sayılarında ağırlık imalat, inşaat, toptan ve perakende ticaret, ulaştırma ve depolama, konaklama ve yiyecek hizmetleri, idari ve destek hizmeti faaliyetleri ve madencilik ve taş ocakçılığı sektörlerinde olup bu yedi sektördeki çalışan sayısı, toplam çalışan sayısının %84,8'ine denk gelmektedir.
- Bu bilgiler ışığında işyeri ve çalışan sayısı açısından inşaat, imalat, toptan ve perakende ticaret sektörlerinin iç piyasada rekabet gücü yüksek sektörler olabileceği ön görülmektedir. Ayrıca e-ticaret kaynaklı ulaştırma ve depolama sektörü piyasaya rekabetini gidererek arttırmaktadır.

⁴ Rekabet gücü yüksek sektörlerle ilişkin bir veri bulunmadığından SGK özel sektör çalışan sayılarına göre işyeri listesi esas alınarak değerlendirme yapılmıştır.

Tablo 6-a: İktisadi Faaliyet Kolları İtibariyle Sivas İl Yatırım Teşvikleri,2001-2023(Ocak- Kasım)

Sektörü	Belge Adedi	Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)	İstihdam
Enerji	160	12986	777
Hizmetler	200	4545	3064
İmalat	418	20017	19664
Madencilik	98	3654	2105
Tarım	17	883	499
Genel Toplam	893	42085	26109

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

- Sivas ili 2001-2023(Ocak-Kasım) döneminde beş ana sektör ve 97 farklı alt sektörde toplam 893 teşvik belgesiyle reel⁵ olarak 42.085.242.000 (yaklaşık 42 milyar TL) yatırım teşviki almıştır. Alınan bu yatırım teşviklerine ilişkin 26.109 kişi istihdam ön görülmüştür.
- Yatırım teşviklerinde yatırım tutarına göre en fazla yatırımı %47,6 ile imalat sektörü, %30,9 ile enerji sektörü, %10,8 ile hizmetler sektöründe, %8,7 ile madencilik sektörü ve %2,1 ile tarım sektörü almıştır.
- Öngörülen istihdam ise %75,3 ile imalat sektöründe, %11,7 ile hizmetler sektöründe %8,1 ile madencilik sektöründe %3,0 ile enerji sektöründe ve %1,9 ile tarım sektöründe ağırlıklanmıştır. Bu sonuca göre yatırım teşvikleri ile ön görülen istihdamın dörtte biri imalat sektöründe gerçekleşmektedir.
- Sabit yatırım tutarına göre istihdama en fazla katkı imalat sektöründe iken en az katkı ise enerji sektöründedir. İmalat sektörü yatırım teşvik tutarının neredeyse yarısını almış ancak toplam istihdamın dörtte üçü oranda da istihdam sağlamasına rağmen yatırım teşvik tutarlarının üçte birini alan enerji sektörü toplam istihdamın ancak yüzde üçü oranda istihdam sağlamıştır. Bu haliyle 2023 yatırım teşvikleri üçte iki oranda istihdama ve üçte biri oranında da il ekonomisine hizmet etmektedir.
- Senelik %5 oranda yaklaşık 5000 kişilik ilave istihdam sağlayan il işgücü piyasasının senelik ilave istihdam kapasitesinin iki kata çıkması için ortalama yıllık 5 milyar TL bir yatırım⁶ gerekmektedir. Bu rakam reel değerlere göre en az 15 milyar TL'dir. Yaklaşık 26 bin işsiz olduğu Sivas ili işgücü piyasasındaki işsizliğin %5 doğal işsizlik oranına çekilmesi için en az 10 bin ilave istihdam üretilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla yatırım teşvikleri mevcut kapasitesiyle ilin istihdam kapasitesinin artırılması için yetersiz kalmaktadır.

⁵ 2023 yılı itibariyle yatırım teşvik verileri enflasyona göre uyarlanmış reel şekilde yayımlanmıştır. Dolayısıyla veriler gerçek parasal değerleri göstermemektedir.

⁶ 2023 yılı Sivas İli yatırım teşviklerine göre bir kişinin istihdamı için gerekli yatırım tutarı yaklaşık 3,2 Milyon TL'dir. Bu oran Türkiye için yaklaşık 3,6 Milyon TL'dir.

Tablo 6-b: Dönemler İtibariyle Sivas İli Yatırım Teşvikleri,2001-2023

Yılı	Belge Adedi	Sabit Yatırım Tutarı - Reel ⁷	İstihdam
2001	14	453	311
2002	12	172	211
2003	7	112	151
2004	41	907	2344
2005	36	1102	1499
2006	20	131	336
2007	24	1843	779
2008	26	423	399
2009	21	871	336
2010	42	1035	634
2011	29	1441	464
2012	29	624	866
2013	37	1223	1098
2014	38	3274	776
2015	32	2639	794
2016	52	1605	402
2017	75	2204	801
2018	38	1769	1142
2019	28	1457	807
2020	57	2288	1665
2021	50	2672	1378
2022	110	7427	6899
2023 (Ocak- Kasım)	75	6414	2017
Genel Toplam	893	42085	26109

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

⁷ 2023 yılı itibariyle yatırım teşvik verileri enflasyona göre uyarlanmış reel şekilde yayımlanmıştır. Dolayısıyla veriler gerçek parasal değerleri göstermemektedir.

- Yatırım teşviği verilen belge adedi 2001-2019 döneminde artan-azalan bir trend göstermiş olup bu dönemde ortalama belge adedi 32'dir. En az belge verilen yıl 2003 yıl en fazla belge verilen yıl ise 2017 yılıdır. 2017 yılındaki verilen yüksek belge adedi çıkarıldığında ortalama belge adedi 3 puan azalarak 29 belge olacaktır. 2020-2022 döneminde yatırım teşviği verilen belge adedi artan bir eğilim göstererek 2022 yılında 110 belge son 21 yılın en yüksek seviyesi yakalanmıştır. 2023 aralık verisi ile bu artış trendinin devam edeceği ön görülmektedir. 2020-2023 döneminde ortalama belge adedinde yaklaşık 2,3 kat artarak 73 seviyesine gelmiştir. Son 22 yılda verilen yatırım teşviklerine verilen belge adedi üzerinden bakıldığında 2001-2019 dönemi ağırlıkla stabil bir dönem iken 2020-2023 dönemi ise artan bir dönem olarak değerlendirilebilir. Son üç yıldaki bu artış eğiliminin il istihdamına olumlu katkı yapacağı söylenebilir.
- Sabit yatırım teşviği tutarında belge adedi gibi yıllara göre benzer eğilimler göstermiştir. 2001-2019 döneminde ortalama yatırım teşvik tutarı ree olarak 1,2 milyar TL iken 2020-2023 döneminde yaklaşık 4 kat artış bu ortalama 4,7 milyar TL'ye yükselmiştir. 2023 aralık verisinin sahil edilmesiyle bu oran daha da artacaktır. Bu yükseliş yatırım teşviği belge adedinde olduğu gibi yatırım teşvik tutarında da 2020-2023 döneminin il istihdamı ve ekonomisi için önemli bir gelişim olduğunu göstermektedir.
- Yatırım teşviğinde ön görülen istihdam da tıpkı belge adedi ve tutarı gibi benzer dönemlere ayrılabilir özellikler göstermiştir. 2001-2019 döneminde ön görülen ortalama yatırım teşvik tutarı 744 iken bu sayı 2020-2023 döneminde yaklaşık 4 kat artarak 2990 seviyesine gelmiştir. 2023 aralık verisinin sahil edilmesiyle bu oran daha da artacaktır.
- Yıllara göre yatırım teşvik tutarları ile ön görülen istihdam arasında yüksek düzeyde aynı yönlü ($r=0,78$) ilişki (korelasyon) bulunmakta olup yatırım teşvik tutarları ön görülen istihdamın %60'nın (R^2) açıklamaktadır. Başka bir ifadeyle yatırım teşvikleri tamamı istihdama hizmet etmemiştir. Açıklanamayan %40'luk oran daha önceki satırlarda belirtildiği gibi enerji sektöründeki tutar başına ön görülen çok düşük istihdam sayılarından kaynaklandığı değerlendirilmektedir.
- Yaklaşık 70 bin özel sektör 4/A'lı çalışanın ve yıllık ilave istihdamının ortalama %5 civarında olan Sivas işgücü piyasasına göre mevcut yatırım teşviklerinin yeterli istihdam üretmediği söylenebilir. Diğer bir ifadeyle il ekonomisi büyürken il istihdamı aynı oranlarda büyümektedir. Başka bir ifadeyle istihdamsız büyüme gerçekleşmektedir. Bu iddiayı 2001 yılına göre 2023 yılında yatırım teşvik tutarı yaklaşık 14 kat artarken aynı dönemde ön görülen istihdamın 6 kat artması desteklemektedir.
- Bu bilgiler hep birlikte değerlendirildiğinde yatırım teşviklerinin il istihdamına katkı sağladığı ancak bu katkının ilin işsizlik ve istihdam sorununu ölçekte düzeyde olmadığı söylenebilir.

2.BÖLÜM

İLİN İŞGÜCÜ PİYASASI

TUIK Temel İşgücü Göstergeleri
İŞKUR Kayıtlı Temel Göstergeler

Tablo 7: TÜİK Verilerine Göre Temel İşgücü Göstergeleri, TR72(Kayseri, Sivas, Yozgat), 2014-2022⁸

	Nüfus (Bin)	Aktif Nüfus (15+) (Bin)	İşgücü (Bin)	İşsiz (Bin)	İstihdam (Bin)	İşgücüne Dahil Olmayanlar (Bin)	İş Bulma Ümidi Olmayanlar ve İş Aramayıp Çalışmaya Hazır Olanlar (Bin)	İşgücüne Katılma Oranı (%)	İşsizlik Oranı (%)	İstihdam Oranı (%)
2014	2378	1732	831	80	752	901	47	47,9	9,6	43,3
2015	2379	1762	862	84	778	900	60	48,9	9,7	44,2
2016	2401	1752	869	73	795	883	44	49,6	8,4	45,4
2017	2416	1775	876	104	771	899	54	49,4	11,9	43,5
2018	2461	1802	863	113	749	939	76	47,9	13,2	41,6
2019	2467	1821	865	125	740	956	69	47,5	14,5	40,6
2020	2476	1856	834	106	727	1022	157	44,9	12,8	39,2
2021	2489	1850	896	105	791	954	95	48,4	11,7	42,8
2022	2495	1874	937	88	849	936	64	50	9,4	45,3

Kaynak: TÜİK

- 2014-2022 yılında TR72 bölgesinde yaklaşık olarak nüfus %5, aktif nüfus %8, işgücü %13, işsiz %10, istihdam %13, işgücüne dahil olmayanlar %4, iş bulma ümidi olmayanlar ve iş aramayıp çalışmaya hazır olanlar %36 artmıştır.
- TR72 bölgesinde 2022 yılında nüfus bir önceki yıla göre %0,2 artış gerçekleşmiştir. Yine aynı dönemler için aktif nüfus %1,3 artmıştır.
- 2022 yılında TR72 bölgesinde işgücü bir önceki yıla göre %4,6 artmış olup buna mukabil işgücüne dahil olmayanlar %1,9 azalmıştır. TR72 bölgesinde 2022 yılında işgücüne dahil olma oranı %50 olup bir önceki yıla göre 4,4 puan artış gerçekleşmiş olup işgücündeki artışı net olarak ortaya koymaktadır.2020 yılındaki işgücünde meydana gelen düşüş 2021 yılında toparlanma şeklinde kendini göstermiş ve 2022 yılında son sekiz yılın en yüksek seviyesini görmüştür.

⁸ İl düzeyinde temel işgücü göstergeleri 2013 yılından itibaren TÜİK tarafından yayınlanmadığından dolayı TR72 Bölge işgücü göstergelerine yer verilmiştir.

- TR72 bölgesinde 2022 yılında işgücüne katılımı meydana gelen yüksek artış kendini istihdam olarak göstermiştir. 2022 yılında istihdam bir önceki yıla göre %5,8 artmış olup buna mukabil işsizlik %19,7 düşüş gerçekleşmiştir. İstihdamdaki artışa mukabil işsiz sayısında oldukça yüksek bir düşüş gerçekleşmiştir. İstihdam oranındaki artış ve işsizlik oranındaki düşüş işgücüne katılımı meydana gelen artışın ağırlıkla istihdam olarak işgücü piyasasında karşılık bulduğunu göstermektedir.
- TR72 bölgesinde 2022 yılında iş bulma ümidi olmayanlar ve iş aramayıp çalışmaya hazır olanlar bir önceki yıla göre %32,6 azalış gerçekleşmiştir. İş bulma ümidi olmayanlar ve iş aramayıp çalışmaya hazır olanların sayısı 2020 yılında zirveyi görmüştür. Ancak bu artış 2021 yılı ile azalış şeklinde yön değiştirmiş ve 2022 yılında son altı yılın en düşük seviyesine gerilemiştir. Bu gerileme bölge işgücü piyasası için oldukça önemli bir gelişmedir.
- 2014-2022 döneminde TR72 bölgesinde işgücüne katılım oranı artışlı ve azalışlı bir grafik çizmiştir. Ancak bu dönemde meydana gelen toplam artış 2,1 puandır. Diğer bir ifadeyle 2014 yılına göre geçen sekiz yıllık sürede işgücüne katılımı çok da bir gelişim olmamıştır. Ancak 2021 yılı ile yakalanan artış trendi sürdürülebilir bir hal adığında önümüzdeki yıllarda işgücüne katılım oranının artacağı söylenebilir.
- 2014-2022 döneminde TR72 bölgesinde istihdam oranı artışlı ve azalışlı bir grafik çizmiştir. Bu dönemde istihdam oranı 2 puan artmıştır. Başak bir ifadeyle geçen sekiz yıllık sürede istihdam oranında çok yüksek bir gelişim sağlanmamıştır. Ancak istihdam oranı 2020 yılında gördüğü en düşük seviyeden sonra 2021 yılında artış trendini yakalamış ve bu trend 2022’de değişmiştir. Yakalanan bu trend için sürdürülebilirlik sağlansa önümüzdeki yıllarda istihdam oranının artacağı söylenebilir.
- 2014-2022 döneminde TR72 bölgesinde işsizlik oranı artışlı ve azalışlı bir grafik çizmiştir. Bu dönemde işsizlik oranı 0,2 puan azalmıştır. Esas itibariyle 2022 yılında işsizlik oranı 2014 yılı seviyelerindedir. Ancak işsizlik oranı 2019 yılında gördüğü zirve sonrası 2020 yılında düşüş eğilimi göstermiş ve bu eğilim 2021 ve 2022 yılında da devame etmiştir. 2020 yılı sonrası yakalanan bu eğilim devam ettirilmesi durumunda bölge işsizlik oranı daha da düşük seviyeleri görebilir.
- 2014-2022 dönemi hep birlikte değerlendirildiğinde TR72 bölgesinde işgücüne yeterince katılımın sağlanmadığı, katılım sağlanan işgücünün yeterince istihdam edilmeyerek işsiz bırakıldığı bir işgücü piyasası yapısı karşımıza çıkmaktadır. Ancak önemle belirtmek gerekir ki bu yapının oluşmasında 2020 yılındaki salgının etkisi kendisini göstermekle beraber 2021 yılı ve sonrasında hem işgücünde hem istihdam da hem de işsizlikte yüksek iyileşmeler meydana gelmiş olup 2023 yılında bu yüksek iyileşmelerin daha da artacağı öncü verilerden anlaşılmaktadır. Bu haliyle işgücü piyasasının geleceğe yönelik olarak nicel bir gelişim eğilimi göstereceği söylenebilir.

Tablo 8: İŞKUR Temel Göstergeleri, 2023

	2023 YILI		
	Kadın	Erkek	Toplam
AÇIK İŞ	-	-	13294
Kamu	1	1	18
Özel	1	1	13276
İŞE YERLEŞME⁹	1321	3260	4581
Kamu	25	5	30
Özel	1316	3235	4551
Normal	1302	3109	4411
Kamu	4	17	21
Özel	1298	3092	4390
Engelli	19	113	132
Eski Hükümlü	2	36	38
KAYITLI İŞGÜCÜ	25544	39360	64904
KAYITLI İŞSİZ	12476	12126	24602
YURTDIŞI BAŞVURU	0	0	0
YURTDIŞI GÖNDERME	0	0	0

Kaynak: İŞKUR

- İŞKUR'a kayıtlı toplam 64904 işgücünün yaklaşık %38'i işsiz iş arayanlardan, %62'si ise daha iyi şartlarda iş arayanlardan oluşmaktadır¹⁰. Daha iyi şartlarda iş arayanların bu denli çok olması ildeki çalışma yaşam kalitesinin önemini ortaya koymaktadır. Çalışma yaşam kalitesi azaldıkça işte kalma süreleri kısalacak ve işsiz kalma süreleri artacaktır. Bu durum ise il işsizliğinin çözümüne olumsuz katkı sağlayacaktır. Bu bilgiler işsizler kadar çalıştıkları işten ayrılma ihtimalleri yüksek olan daha iyi şartlarda iş arayanlarında potansiyel işsiz adayı olarak değerlendirilmeleri noktasında önem arz etmektedir.

⁹ İşe yerleşenler, İŞKUR tarafından doğrudan işe yerleştirilenler ile, işbaşı eğitim programı ve meslek edindirme programları ile program sonrası işe yerleşenler ve bunların dışında işe girenlerin İŞKUR sistemine dahil edilmesinden oluşan bir yapı olduğu tahmin edilmektedir. Diğer bir ifadeyle işe yerleşenler sadece bir işgücü talebi aracılığıyla doğrudan işe yerleşenlerden oluşmamaktadır. Ayrıca işe yerleşenler listesinde engelli tescili bulunmamaktadır.

¹⁰ İŞKUR İl İşgücü Arz Araştırmasına göre İŞKUR 'kayıtlı işsizlerin bir kısmının işe yerleşmesine rağmen işsiz olarak sistemde yer aldığı tespit edilmiş olup İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı gerçekte daha azdır.

- İŞKUR'a kayıtlı işgücünün %60,6'sı erkeklerden ve %29,4'ü ise kadınlarda oluşmaktadır. İŞKUR tarafından düzenlenen "İl İşgücü Arz Araştırması" sonuçları bu oranları destekler nitelikte olup erkekler daha kısa sürede iş bulmalarına rağmen işte kalma süreleride daha kısadır. İşe giren erkekler bir süre sonra daha iyi şartlarda iş arama eğilimi göstermeleri yüksek bir ihtimaldir.
- İŞKUR'da yayınlanan açık işlerin neredeyse tamamı(%99)'ı özel sektör işyerlerine aittir.
- Kamu da 18 açık iş alınmasına rağmen işe yerleştirme sayısının 30 olması 2022 yılına ait taleplere yapılan işe yerleştirmelerden kaynaklanmaktadır. Bu durumun özel sektör açık işlerindedeki olduğu düşünülmektedir.
- Eski hükümlü işe yerleştirilmesindeki düşük değerler 50 ve üzeri işçi çalıştıran özel sektör işyerlerindeki eski hükümlü çalıştırma zorunluluğunun kalkmasının etkisi olduğu düşünülmektedir.Engelli işe yerleştirmesinin düşük olmasında, engelli çalıştırma zorunluluğu bulunan işyerlerinin bu zorunluluklarını çalışan engelli işçi tescili ile sağlamaları ve yasal zorunluluğun tam olarak yerine getirilmemesinden kaynaklandığı düşünülmektedir.
- İşe yerleşenlerin neredeyse tamamına yakını normal statüde iş arayanlardan oluşmaktadır.
- İŞKUR sistemindeki açık iş ve işe yerleştirme işlemi, il işgücü piyasasında açık iş-işsiz eşleştirme işleminin mikro ölçekte bir göstergesidir. Ancak SGK verilerine göre ildeki aylık açık iş sayıları İŞKUR'un tüm yıldaki toplam açık iş sayılarına denktir.Dolayısıyla İŞKUR açık iş sayıları ve işe yerleşenlerin sayısı oldukça azdır.
- Açık işlerin karşılanma oranı yaklaşık %35 civarındadır. Bu oran yaklaşık olarak Kurum aracılığıyla yayınlanan her üç açık işten ikisinin karşılanmadığını göstermektedir.
- İŞKUR Sivas İl Müdürlüğünce 2022 yılında herhangi bir yurtdışı işgücü talebi almamış ve gönderme işlemi gerçekleşmemiştir.
- Tablo ve bilgiler hep birlikte değerlendirildiğinde İŞKUR aracılığıyla iş arayan sayılarının il işgücü piyasası gerçekliğine yakın olmasına rağmen İŞKUR tarafından yayınlanan açık iş sayılarının il işgücü piyasasındaki yıllık açık iş sayısının¹¹ ancak %10'una denk geldiği ve yayınlanan açık işlerin karşılanma oranının düşük olması nedeniyle İŞKUR'un işe yerleştirmede il işgücü piyasasına etkisinin en fazla %5 seviyelerinde olduğu tespit edilmiştir. İŞKUR'un il işgücü piyasasında etkinliğinin artırılması için gerekli idari ve teknik düzenlemelerin yapılması ve gerekli önlemlerin yapılması gerekmektedir. Aksi durum kaynak israfı olarak devam edecektir.

¹¹ SGK işe giriş verileri, kayıt dışı istihdam ve doldurulmayan açık iş sayıları dikkate alındığında il işgücü piyasasında yıllık toplam 120 bin açık işin olduğu tahmin edilmektedir.

Tablo 9: İşsizlerin Yaş ve Cinsiyete Göre Dağılımı,2023 Aralık

	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65 +	Genel Toplam
Erkek	475	3075	2703	1772	1527	1103	818	592	264	113	34	12476
Kadın	224	2226	2561	2042	1991	1433	899	497	179	63	11	12126
Toplam	699	5301	5264	3814	3518	2536	1717	1089	443	176	45	24602

Kaynak: İŞKUR

- İŞKUR'a kayıtlı 24602 işsiz yaklaşık %50,7'si erkeklerden %49,3'ü de kadınlardan oluşmaktadır. Bu oran il nüfusündeki cinsiyet oranı ile neredeyse birebir benzeşmektedir. Diğer bir ifadeyle İŞKUR kayıtlı işsiz oranları il nüfusunun bir yansımasıdır.
- Kayıtlı işsizlerin %24,4'ü 15-24 genç işsiz, %36,9'u 25-34 orta yaş işsiz ve %38,7'si ileri yaş işsizlerden oluşmaktadır. Diğer bir ifadeyle İŞKUR aracılığıyla iş arayan her üç işsizden biri genç, bir orta ve biride ileri yaş işsizdir. Bu haliyle ildeki genç işsizlik yüksek seviyelerdedir.
- İŞKUR ile iş arayan işsizler ağırlıklı 20-54 yaş aralığındaki işsizlerdir. Erkek ve kadın işsizler yaş yönünden benzer oranlar ile İŞKUR'dan iş aramaktadırlar. Diğer bir ifadeyle erkek ve kadın işsizlerin yaşı İŞKUR'dan iş arama yönünden belirgin farklılık arz etmemektedir.
- İşsiz sayısı 20-29 yaş grubunda zirveyi görmüş daha sonra ise kademeli olarak inişe geçmektedir. 20-29 yaş grubundaki işsiz oranı %42,9 dur. 29 yaş sonrası yaş arttıkça İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı azalmaktadır.

Tablo 10: İşsizlerin Eğitim ve Cinsiyete Göre Dağılımı,2023 Aralık

	Okur Yazar Olmayan	Okur Yazar	İlkokul	İlköğretim	Ortaöğretim	Önlisans	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora	Genel Toplam
Erkek	68	18	105	3824	6088	1300	1036	37	0	12476
Kadın	126	75	246	3574	4509	1962	1560	71	3	12126
Toplam	194	93	351	7398	10597	3262	2596	108	3	24602

Kaynak: İŞKUR

- İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin %32,7'si lise altı, %43,1'i lise ve %24,3'ü ise yükseköğretim mezunlarından oluşmaktadır. Lise ve altı mezunların oranı %75,7 olup kalanı yükseköğretim mezunlarıdır. Başka bir ifadeyle her dört iş arayandan ancak bir yükseköğretim mezunudur. Bu oranın böyle olmasında aktif nüfusun öğrenim düzeyi etki ettiği gibi yükseköğretim mezunlarının iş arama da İŞKUR'u olan daha az tercihleride etki etmektedir.
- İşsiz sayısı lise seviyesine kadar artış gösterirken bu seviyeden sonra azalış göstermektedir. Yükseköğretim mezunu kadınlar yükseköğretim mezunu erkeklere göre, lise mezunu erkeklerde lise mezunu kadınlara göre daha fazla işsizlik göstermektedir. Erkek ve kadın işsizler arasında yaş yönünden İŞKUR ile iş arama noktasında belirgin farklılık bulunmamaktadır.

Tablo 11: Kayıtlı İşsizlerin Mesleki Dağılımı, 2023

	Erkek	Kadın	Toplam
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	749	1412	2161
Hizmet Ve Satış Elemanları	1913	2341	4254
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	5245	6010	11255
Nitelikli Tarım, Ormanlık Ve Su Ürünleri Çalışanları	215	63	278
Profesyonel Meslek Mensupları	427	762	1189
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1739	587	2326
Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler	6	0	6
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	872	523	1395
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	1249	388	1637
Yöneticiler	61	40	101
Genel Toplam	12476	12126	24602

Kaynak: İŞKUR

- İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin %45,7'si nitelik gerektirmeyen mesleklerde, %17,3'ü hizmet ve satış elemanlarındaki mesleklerde, %9,5'i sanatkarlar ve ilgili işlerdeki mesleklerde, %8,8'i büro hizmetlerindeki mesleklerde, %6,7'si tesis ve makine operatörleri ve montajcıları, %5,7'si teknisyen, tekniker ve yardımcı profesyonel mesleklerde %4,8'i profesyonel meslek mensupları mesleğindedir.
- Mesleki nitelik arttıkça İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı azalmaktadır.İŞKUR' kayıtlı her iki işsizden biri nitelikli bir mesleğe sahip değildir. Bu haliyle İŞKUR en fazla vasıfsız işsizler ve daha az vasıflı ara elaman mesleğinde olan mavi yakalı işsizler tarafından tercih edilmektedir. Beyaz yaka olarak tarif edilen profesyonel mesleğe sahip işsizler ise İŞKUR'u çok az tercih etmektedirler.İŞKUR'a kayıtlı her on kişiden biri ancak profesyonel ve yardımcı profesyonel mesleğe sahiptir. Ancak önemle belirtmek gerekir İŞKUR kayıtlarındaki yüksek vasıfsızlık vasıflı iş arayanların vasıfsız işleride tercih etmesi bir nedendir.
- Bu bilgiler birlikte değerlendirildiğinde daha az nitelikli mesleğe sahip veya nitelikli bir mesleğe sahip olmayan işsizlerin hem işgücü piyasasında fazlaca yer aldığını hem de İŞKUR'dan beklentilerinin daha fazla olduğunu göstermektedir. Bu haliyle Sivas il işgücü piyasası işgücü arzı yönünden yüksek bir gelişmişlik göstermemektedir. Nitelikli ve daha az nitelikli personelin istihdamda hakim olduğu ekonomilerde katma değeri düşük mal ve hizmet üretiminin gerçekleşmesi kaçınılmazdır. İl ekonomisinin ve işgücü piyasasının gelişmesi için nitelikli işgücü marifetiyle nitelikli mal ve hizmet üretiminin gerçekleşmesi gerekmektedir.

Tablo 12: İşsizlik Maaşından Yararlananların İktisadi Faaliyet Kolları ve Eğitim Durumlarına Göre Sayısı, 2023

İKTİSADİ FAALİYET KOLLARI (NACE)		Okur-Yazar Olmayan	Okur-Yazar	Lise Altı	Lise Veya Meslek Okulu	Yüksekokul Veya Fakülte	Yüksek Lisans Veya Doktora	Genel
A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık	0	4	19	9	4	0	37
B	Madencilik ve taş ocakçılığı	1	2	130	49	19	3	211
C	İmalat	2	4	468	451	181	7	1125
D	Elektrik, gaz, buhar ve iklim. Üretimi ve dağıtımı	0	0	125	73	43	0	242
E	Su temini; kanalizasyon, atık yön.ve iyi. Faal.	0	0	7	2	1	0	11
F	İnşaat	5	10	266	169	75	2	542
G	Toptan ve perakende ticaret;	3	9	169	310	166	4	666
H	Ulaştırma ve depolama	0	2	39	44	25	0	113
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0	4	102	80	44	2	234
J	Bilgi ve iletişim	0	0	1	13	17	1	32
K	Finans ve sigorta faaliyetleri	0	0	3	10	25	1	39
L	Gayrimenkul faaliyetleri	0	0	5	6	3	0	14
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0	1	9	41	114	6	172
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0	0	48	81	66	1	197
O	Kamu yönetimi ve savunma;	0	0	5	1	7	1	14
P	Eğitim	0	1	12	29	133	3	179
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0	0	21	23	34	0	78
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1	2	1	12	4	1	21
S	Diğer hizmet faaliyetleri	0	1	19	31	13	1	66
T	Hanehalklarının işverenler olarak faaliyetleri;	0	0	2	0	0	0	2
	Genel	12	40	1451	1434	974	33	3995

Kaynak: İŞKUR

- İŞKUR'dan işsizlik maaşından yararlananların %37,6'sı lise altı, %35,9'u lise ve %25,2'si ise yükseköğretim mezunlarından oluşmaktadır. Eğitim seviyesi yükseldikçe işsizlik maaşından yararlanma sayısı düşmektedir.
- İşsizlik maaşından yararlananların %28,2'si imalat, %16,7 toptan ve perakende ticaret, %13,6'sı inşaat, %6,1'i elektrik, gaz, buhar ve iklim üretimi dağıtımı, %5,9'u konaklama ve yiyecek hizmetleri, %5,3 ü madencilik ve taş ocakçılığı, %4,9'u idari ve destek hizmet faaliyeti sektöründe ve geri kalan %19,5'i diğer sektörlerde faaliyet gösteren işyerlerinden ayrılan kişilerden oluşmaktadır. İşsizlik maaşı alan her iki kişiden biri imalat, inşaat ve toptan perakende sektöründeki işyerlerinden ayrılmışlardır.
- SGK işyeri çalışan sayılarına göre işsizlik maaşı alanların oranı %6 civarındadır. Bazı sektörler bu oranın üzerinde bazıları ise altında değer almaktadır.

Tablo 13: İşsizlerin Bekleme Sürelerine Göre Dağılımı,2021¹²

Bekleme Süresi	Erkek	Kadın	Toplam
0-1 AY	902	722	1624
1- 2 AY	729	786	1515
2- 3 AY	614	758	1372
3- 4 AY	1348	3477	4825
4- 5 AY	2628	2817	5445
5- 6 AY	927	882	1809
6- 7 AY	779	589	1368
7- 8 AY	317	294	611
8- 9 AY	374	326	700
9- 10 AY	455	586	1041
10- 11 AY	513	719	1232
11- 12 AY	617	480	1097
1- 2 YIL	2618	2230	4848
2- 3 YIL	990	733	1723
3- 4 YIL	803	487	1290
4- 5 YIL	98	79	177
GENEL	14712	15965	30677

Kaynak: İŞKUR

- İŞKUR’ kayıtlı işsizlerden bekleme süresi ilk beş ay boyunca artmakta olup beşinci aydan sonra kademeli olarak bir düşüş yaşanmaktadır. İŞKUR’a kayıtlı işsizlerin %48,2’sinin işsiz bekleme süresi ilk beş ayda kalanı ise ilk beş ay sonrasında gerçekleşmektedir. İlk beş ay işsiz bekleyenlerden sonraki en büyük işsiz yığılması 5-12 ay ve sonrasında 1-2 yıl işsiz bekleme süresinde gerçekleşmektedir. Bu bilgiler İŞKUR hizmetlerinin yürütülmesinde ilk beş ayın birinci sırada, 5-12 ayın ikinci sırada ve 1-2 yılın üçüncü sırada kritik eşik olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.¹³ Bir yıl içerisinde işsiz bekleyen erkeklerin oranı kadınlardan %12,5 daha azdır. 1-2 yıl işsiz bekleyen kadınların sayısı işsiz bekleyen erkeklerden daha azdır. Bu bilgiler İŞKUR il işgücü arz araştırması ile yine uyuşmakta olup erkekler daha kısa sürede iş bulmalarına rağmen buldukları işte kalma süreleri daha kısadır.

¹² İŞKUR tarafından 2023 verisi yayınlanmadığı için önemine binaen 2021 yılı verisi yayınlanmıştır.

¹³ İŞKUR tarafından yürütülen “İşsiz Profil Envanteri Araştırması” sonucuna göre iş arayanların %66,7’si 0-6 aydır iş aradığını belirtmiştir. Bu bilgiler Kuruma gelen iş arayanların ilk altı ayda Kurum hizmetlerinden etkin ve verimli yararlanmasının önemini ortaya koymaktadır. Bununla birlikte İŞKUR tarafından yürütülen “İş Arayan Danışmanlığı Bireysel Görüşmeler Analizi” araştırması sonucuna göre Kuruma yapılan şahsen başvurularda 0-1 ay, 0-6 ay ve 12 ay üzeri başvuruların ağırlığı ve önemi nicel ve nitel anlamda ortaya konulmuştur.

Tablo 14: Kamu ve Özel Sektörden Alınan Açık İşler ve İşe Yerleşenler, 2023

	AÇIK İŞ			İŞE YERLEŞENLER					
	Özel	Kamu	Toplam	Özel			Kamu		
Satır Etiketleri	Özel	Kamu	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	1280	1	1281	200	386	586	1	1	2
Hizmet Ve Satış Elemanları	1526	2	1528	163	84	247	2	3	5
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	4793	5	4798	1898	225	2123	2	9	11
Nitelikli Tarım, Ormanlık Ve Su Ürünleri Çalışanları	57	1	58		4	4	0	1	1
Profesyonel Meslek Mensupları	606	3	609	63	52	115	0	3	3
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	2222	3	2225	420	394	814	0	5	5
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	686		686	85	19	104	0	0	0
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	2072	3	2075	406	152	558	0	3	3
Yöneticiler	34		34	0	0	0	0	0	0
Genel	13276	18	13294	3235	1316	4551	5	25	30

Kaynak: İŞKUR

- İŞKUR sisteminde yayınlanan açık işler İl işgücü piyasasındaki açık işler hakkında büyük resmi okumak için küçük bir örnek teşkil etmesi nedeniyle önem arz etmektedir. Açık işlerin %36,1'i nitelik gerektirmeyen mesleklerde, %16,7'si sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlarda, %15,6'sı tesis ve makine operatörü ve montajcılarda, %11,5'i hizmet ve satış elemanlarında %9,6'sı büro hizmetlerinde çalışanlardan oluşmaktadır. Profosyonel ve yardımcı profosyonel mesleklerde açık iş oranı ise toplam %10'dur. Başka bir ifadeyle her 10 açık işin 4'ü niteliksiz meslekler, 2'si daha az nitelikli mesleklerde, 2'si teknik beceri gerektiren mesleklerde ve 1'ide profeyonel mesleklerde yer almaktadır. Bu durum İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin meslek yapısıyla uyusmaktadır. Diğer bir ifadeyle işsizler ile açık işler nitelik olarak eşleşmektedir. Ancak bu eşleşme il işgücü piyasasının az gelişmişliğinde ortaya koymaktadır.
- Açık işlere paralel olarak işe yerleşenlere ait mesleki bilgiler paralellik sergilemektedir. Bu bilgiler ildeki işsizlik probleminin ağırlıklı işsiz-açık iş nitelik uyumsuzluğu nedeniyle olmayıp, ildeki istihdam potansiyelinin yetersizliği nedeniyle oluşan açık iş azlığından kaynaklandığı söylenebilir. Ancak önemle belirtmek gerekir ki nitelikli ve gelişmiş bir işgücü piyasası hedefine ulaşmak isteyen bir il için vasıfsız iş-arayan niteliksiz açık iş eşleşmesi sorununun az olması büyük sorunun en temel göstergesidir.

Tablo 15: İşe Yerleşenlerin¹⁴ Yaş ve Cinsiyete Göre Dağılımı, 2023

	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+	Genel Toplam
Erkek	126	778	661	482	420	307	238	159	67	16	6	3260
Kadın	74	495	289	140	131	110	50	23	5	4		1321
Toplam	200	1273	950	622	551	417	288	182	72	20	6	4581

Kaynak: İŞKUR

- İl işgücü piyasasında işe yerleşenlerin özelliklerini tanıma açısından İŞKUR sistemindeki işe yerleşenlerin nitelikleri önem arz etmektedir.
- İşe yerleşenlerin %71,2'si erkeklerden ve %28,8'i ise kadınlardan oluşmaktadır. Açık iş sayılarında cinsiyet belirtilmediği için erkeklerin mi yoksa kadınların mı açık işlerinin karşılanma oranı belirlenmemiştir.
- İşe yerleşenlerin sayısı 24 yaşına kadar artmakta ve bu yaştan sonra kademeli olarak yaş arttıkça azalmaktadır.
- İşe yerleşenlerin %32,1'i genç yaş grubu olan 15-24 yaş grubunda, %34,3'ü 25-34 orta yaş grubunda ve %33,5'i 35+ iler yaş grubunda olanlardan oluşmaktadır. Diğer bir ifadeyle işe yerleşen her üç kişiden biri genç, biri orta ve biride ileri yaş grubunda iş arayandır. Bu sonuç İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin yaş gruplarına göre dağılım ile yüksek benzerlik göstermektedir. Başka bir ifadeyle yaş grubuna göre kayıtlı işsiz oranında işe yerleşme gerçekleşmiştir.
- İşe yerleşenlerin %87,6'sı 20-44 yaş grubunda yer almaktadır. Bu aralık işe yerleşmede geniş aralık olarak kabul edilmekle beraber 24 yaş işe yerleşmede kritik sınır olarak göze çarpmaktadır.
- En yüksek oranda işe yerleşme 20-24 yaş aralığında gerçekleşmiştir. 15-19 yaş aralığında işe yerleşme ise oldukça düşüktür.
- İşe yerleşme yaşında erkek ve kadınlar arasında benzer oranlar göze çarpmakla beraber kadınlarda yaş arttıkça işe yerleşme oranları erkeklere göre daha fazla düşüş gerçekleştirmektedir.

¹⁴ İşe yerleşenler, İŞKUR tarafından doğrudan işe yerleştirilenler ile, işbaşı eğitim programı ve meslek edindirme programları ile program sonrası işe yerleşenler ve bunların dışında işe girenlerin İŞKUR sistemine dahil edilmesinden oluşan bir yapı olduğu tahmin edilmektedir. Diğer bir ifadeyle işe yerleşenler sadece bir işgücü talebi aracılığıyla doğrudan işe yerleşenlerden oluşmamaktadır. Ayrıca işe yerleşenler listesinde engelli tescili bulunmamaktadır.

Tablo 16: İşe Yerleşenlerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı,2023

	Okur Yazar Olmayan	Okur Yazar	İlkokul	İlköğretim	Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	Önlisans	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora	Genel Toplam
Erkek	0	11	46	1245	1496	252	206	4	0	3260
Kadın	0	3	8	307	498	243	251	11	0	1321
Toplam	0	14	54	1552	1994	495	457	15	0	4581

Kaynak: İŞKUR

- İŞKUR sisteminde yer alan işe yerleşenlerin %35,4'ü lise altı, %43,5'i lise ve %21,1'i yükseköğretim düzeyinde eğitim seviyesine sahiptir. Başka bir ifadeyle işe yerleşen her beş kişiden ikisi lise altı, diğer ikisi lise ve biri yükseköğretim mezunlarından oluşmaktadır.
- Eğitim seviyesi yükseldikçe işe yerleşen sayısı azalmaktadır. Bu çıkarımın böyle olmasında il işgücü arz ve talep yapısı ile birlikte İŞKUR'un hitap ettiği arz ve talep yapısında etkindir. Bu noktada vasıflı açık iş ve iş arayanların Kuruma kazandırılması önem arz etmektedir. Lise düzeyinde erkek ve kadınlar benzer oranlarda işe yerleştirme gerçekleştirilirken, yükseköğretimde kadınlarda, ilköğretimde ise erkeklerde daha çok işe yerleştirme gözlemlenmektedir.
- İşe yerleşenlerin cinsiyet, yaş ve eğitim durumları birlikte değerlendirildiğinde, İŞKUR tarafından gerçekleştirilen işe yerleştirmeler cinsiyet, yaş ve eğitim durumuna göre farklılık arz etmektedir. Diğer bir ifadeyle iş arayanın demnografik bilgileri işe yerleşip yerleşmemesinde etken neden olarak göze çarpmaktadır. Bu bigilere göre erkekler kadınlardan yaklaşık 2,5 kat daha fazla işe yerleşmektedir. Lise ve altı eğitime sahip erkekler lise üzeri eğitime sahip erkeklerde 6 kat daha fazla işe yerleşmektedir. Yine 25 yaş üzeri erkekler 15-24 yaştaki gençlere göre yaklaşık 6 kat daha fazla işe yerleşmektedir. Lise ve üzeri eğitime sahip kadınlar lise altı eğitime sahip kadınlardan 3 kat daha fazla işe yeleşmektedir. Kadınlarda yaş işe yerleşmede çok etken değildir. Tüm bu bilgilere göre ilde gençlerin, kadınların ve eğitimlilerin işe yeleşmelerinin daha düşük olduğu tespit edilmiştir. Bu sonucun böyle olmasında il işgücü piyasasının olağan yapısı kadar istihdam politikalarının niteliği ve etkinliğide etkilidir. Bu problemin aşılmasında gençlerdeki meslek, beceri ve tecrübe eksikliğinin giderilmesi, kadınlara mahsus işe sahalarının açılması ve mevcut sahaların kadınların çalışmasına uygun hale getirilmesi ve il işgücü piyasasının nitelikli işgücüyü istihdam edecek gelişmişliğe ve kurumsallığa ulaşması önem arz etmektedir.

Tablo 17: İşe Yerleşenlerin Sektörel Dağılımı,2023

	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Bilgi ve iletişim	18	24	42
Diğer hizmet faaliyetleri	5	8	13
Eğitim	18	10	28
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	88	5	93
Finans ve sigorta faaliyetleri	1	6	7
Gayrimenkul faaliyetleri	3	0	3
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	466	366	832
İmalat	1048	692	1740
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4	11	15
İnşaat	982	12	994
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	171	71	242
Madencilik ve taş ocakçılığı	266	12	278
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	5	5	10
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	8	0	8
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	13	16	29
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	145	79	224
Ulaştırma ve depolama	19	4	23
Genel Toplam	3260	1321	4581

Kaynak: İŞKUR

- İŞKUR sisteminde yer alan işe yerleşenlerin %38'i imalat, %21,7'si inşaat, %18,2'si idari ve destek hizmet faaliyetleri, %6,1'i madencilik ve taş ocakçılığı, %5,3'ü konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri, %4,9'u toptan ve perakende hizmet faaliyetleri, sektöründe geriye kalan %5,9'u diğer sektörlerde yer almaktadır. Bu oranlar SGK işyeri listesindeki yer alan işyerlerinin sektörel dağılım ile yüksek paralellik göstermektedir. Bu bigilere göre imalat, inşaat, destek, madencilik, konaklama ve ticaret faaliyetleri Sivas ilinin lokomotif sektörleridir. Burada unutulmaması gereken gerçekleştirilen değerlendirmeler tarım dışı sektörler içindir.
- Erkekler, imalat, inşaat, destek hizmet, madencilik ve taş ocakçılık sektörlerinde kadınlar ise imalat, destek hizmet, konaklama ,ticaret ve bilgi iletişim sektörlerinde işe yerleşmişlerdir. Başka bir ifadeyle erkekler daha çok fiziksel gücün etkin olduğu sanayi sektöründe, kadınlar ise daha az fiziksel güce ihtiyaç duyan sanayi ve hizmet sektörlerinde işe yerleşmiştir. Esasında bu sonuç erkek ve kadın fırsatının gereği olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 18: Özel Sektör Bazında Açılan-Kapanan İşyerlerinin Sayısı, 2010-2023

	KURULAN				TASFİYE			KAPANAN				NET-1 ¹⁵	NET-2 ¹⁶
	ŞİRKET	KOOP.	GERÇEK KİŞİ İŞLETMESİ	TOPLAM	ŞİRKET	KOOP.	TOPLAM	ŞİRKET	KOOP.	GERÇEK KİŞİ İŞLETMESİ	TOPLAM		
2023 ¹⁷	329	26	76	431	83	21	104	67	11	128	206	1,4	121
2022	407	12	79	498	72	11	83	64	10	79	153	2,1	262
2021	305	15	93	413	47	4	61	44	10	65	119	2,3	233
2020	286	25	99	410	53	6	59	71	6	117	194	1,6	157
2019	238	9	63	310	52	11	63	49	6	65	120	1,7	127
2018	292	11	111	414	49	4	53	37	5	108	150	2,0	211
2017	250	6	179	435	23	3	26	47	8	93	148	2,5	261
2016	231	8	168	407	41	12	53	32	5	111	148	2,0	206
2015	242	3	168	413	29	11	40	28	8	99	135	2,4	238
2014	186	8	339	533	31	12	43	42	16	162	220	2,0	270
2013	150	12	298	460	52	16	68	26	17	114	157	2,0	235
2012	136	8	278	422	46	19	65	37	23	97	157	1,9	200
2011	198	6	295	499	49	36	85	29	18	124	171	1,9	243
2010	224	8	204	436	41	26	67	20	19	97	136	2,1	233

Kaynak: TOBB

- Yıllar itibariyle kurulan toplam işyer sayısı artış-azalış seyri izlemiş olmakla beraber dikkate değer bir artış ve azalış gerçekleşmemiştir. Azalışın olmaması olumlu iken yeterli artışın olmaması tam aksine olumsuz bir durum olarak kabul edilmelidir.
- Yıllar itibariyle gerçek kişi işletme sayısı azalırken şirket sayısı artmaktadır. Kooperatif sayısı ise 2023 yılında önemli bir artış gerçekleşmiştir..2010 yılına göre 2023 yılında kurulan gerçek kişi işletmesi sayısı yaklaşık %63 azalmış olup bu azalışın önemli bir

¹⁵ NET-1=Kurulan Toplam İşyeri Sayısı / (Tasfiye Edilen İşyeri Sayısı + Kapanan İşyeri Sayısı)¹⁶ NET-2=Kurulan Toplam İşyeri Sayısı - (Tasfiye Edilen İşyeri Sayısı + Kapanan İşyeri Sayısı)¹⁷ 2023 Ocak-Kasım dönemini içermektedir.2023 Aralık dönemi henüz TOBB tarafından yayınlanmamıştır.

kısmı şirket sayısına artış olarak yansımıştır. Bu durum il işgücü piyasasındaki işyerlerinin daha büyük ölçekte daha Kurumsal bir yapıya bürüneceğinin bir ölçekte göstergesidir. Aynı zamanda işgücü piyasasının gelişmişliği için önem arz etmektedir.

- Yıllar itibariyle kapanan toplam işyeri sayısında kurulan işyeri sayısı gibi artış-azalış seyri izlemiş ve bazı yıllarda büyük artışlar olmuştur bunlardan biri 2023 yılıdır. 2023 yılında kapanan işyeri sayısı bir önceki yıla göre yaklaşık %35 artmıştır.
- İl işgücü piyasasında kapanan ve tasfiye halinde olan olan işyeri sayısının yaklaşık iki katı oranında yeni işyeri kurulmaktadır. Diğer bir ifadeyle bir işyeri kapanıyor iki işyeri kuruluyor. Bu oranda yıllara göre artış-azalış eğilim göstermekle beraber çok fazla bir değişim gerçekleşmemiştir. Bu orana göre yaklaşık ortalama yıl içerisinde 214 net işyeri artışı gerçekleşmektedir.SGK sicil kayıtlarına göre 11.330 işyerinin bulunduğu bir işgücü piyasasında 214 adet net işyeri artışı %2 seviyeleri ile oldukça yetersizdir.
- İl işgücü piyasasında kapanan ve tasfiye halinde olan olan şirket sayısının yaklaşık ortalama üç katı oranında yeni şirket kurulmaktadır. Kapanan ve tasfiye edilen her bir işletmeye karşılık üç işletme kurulmaktadır. Kapanan her bir gerçek kişi işletmesine karşılık yaklaşık ortalama 1,7 gerçek kişi işletmesi kurulmaktadır. Bu oran son sekiz yılda 1,2 seviyelerine inmiştir. Bu bilgi il işgücü piyasasında gelecekte gerçek kişi işletmesinin yerini şirketlerin alacağını göstermektedir. Bu gösterge il işgücü piyasasının kurumsallığı açısından olumluluk arz etmektedir.
- İstihdamın temeli oluşturan işçi-işveren iş ilişkisi ve bu ilişkinin temelini oluşturan işyerleri hem nicel hem nitel manada çok büyük önem arz etmektedir. Nicel manada işyeri sayılarında meydana gelen artış il istihdamının artmasına nitel manada meydana gelen değişim ve gelişimler ise istihdamın kalitesinin artmasına olanak sağlayacaktır. Bu minvalde yıllara göre Sivas ilindeki net işyeri sayısındaki artış ve bu artışa göre gerçekleşen ilave istihdam nicel olarak il işsizliğinin azalmasına çok büyük bir katkı sağlamamakla beraber meydana gelen bu net işyeri sayısındaki artışın yönünün şirket bazlı gerçekleşmesi il işgücü piyasasının talep yönünden kurumsallığına hizmet ederek il işgücü piyasasındaki çalışma yaşam kalitesinin artmasına doğrudan ve istihdam da kalma süresinin uzamasına ise dolaylı olarak hizmet edecektir. Ayrıca bu olumlu gelişme il işgücü piyasasının talep kaynaklı gelişiminde katkı sağlayacaktır. Ancak önemle belirtmek gerekir ki bu gelişmişlik süreci yavaş ilerlemektedir. Dolayısıyla bu süreci hızlandırmak için il işyerlerinin kurumsallığını arttırıcı politikaların geliştirilmesi ve uygulamaya konması gerekmektedir.

3.BÖLÜM

EĞİTİM

İlköretim ve Genel Ortaöğretim
Yüksek Öğretim

Tablo 19: İlköğretim ve Genel Ortaöğretim Verileri, 2014-2023

İlköğretim			Ortaöğretim			Ortaöğretim ¹⁸								
Mezuniyet Yılı	Mezun Sayısı			Kayıt Yılı	Yeni Kayıt Sayısı			Fark			Mezuniyet Yılı	Mezun Sayısı		
	Kadın	Erkek	Toplam		Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam		Kadın	Erkek	Toplam
2021-2022	4596	4623	9219	2022-2023	3721	3770	7491	875	853	1728	2021-2022	5897	6537	12434
2020-2021	4761	4691	9452	2021-2022	4051	4172	8223	710	519	1229	2020-2021	6501	7587	14088
2019-2020	6297	6391	12688	2020-2021	5685	5914	11599	612	477	1089	2019-2020	4689	4522	9211
2018-2019	4685	4765	9450	2019-2020	4169	4320	8489	516	445	961	2018-2019	4418	4083	8501
2017-2018	4617	4612	9229	2018-2019	4111	4642	8753	506	-30	476	2017-2018	4327	4410	8737
2016-2017	4757	4981	9738	2017-2018	4285	4677	8962	472	304	776	2016-2017	4297	3997	8294
2015-2016	4787	4842	9629	2016-2017	4374	4585	8959	413	257	670	2015-2016	4280	4038	8318
2014-2015	5670	5390	11060	2015-2016	4493	4658	9151	1177	732	1909	2014-2015	4154	4243	8397

Kaynak: MEB

- 2014 yılında 11 bin seviyelerinde olan ilköğretimden mezun sayısı 2015-2019 yıllarında 9 binli seviyelere inmiş, 2019-2020 döneminde ise 12 bin seviyesine çıkmış olup 2020-2022 döneminde tekrar 9 bin seviyesine gerilemiştir. Bu bilgi ilköğretimden mezun ortalama 10 bin kişinin bir üst öğrenimle eğitimine devam edeceği veya işgücü piyasasına gireceği yada işgücü piyasasından başkaca nedenlerle çekileceğini göstermektedir. 2015-2020 döneminde ortalama 9 bin seviyesinde olan ortaöğretime yeni kayıt sayısı 2020-2021 döneminde yaklaşık dörtte bir artış ile yaklaşık 12 binli seviyesine yükselmiş ve 2022-2023 döneminde tekrar 8 binli seviyelere gerilemiştir. 2019-2020 döneminde ilköğretimden yüksek mezuniyet sayısının ortaöğretime yüksek yeni kayıt olarak geçtiğini göstermektedir.
- İlköğretimden mezun olup ortaöğretime kayıt yaptırmayanların sayısı 2014-2015 döneminden sonra 2019-2020 dönemine kadar azalmıştır. Ancak 2020 yılından sonra tekrar artışa geçmiş ve 2022-2023 döneminde sekiz dönemdeki en yüksek seviyeyi görmüştür. Ancak yinede ilköğretimden mezun olup ortaöğretime başlayanların oranı ortalama %89 seviyelerinde olup oldukça iyidir. Bu yıllık çocuk işçiliğinin ve kayıt dışı istihdamın önlenmesi açısından çok önemlidir. Bu bilgiler ilköğretimden liseye geçiş döneminde işgücü piyasasına girişin çok düşük olduğunu göstermektedir.
- Ortaöğretimden 2021-2022 döneminde 10.281 kişi mezun olmuştur, bu mezunların bir kısmı eğitim hayatına devam ederken, diğer bir kısmı çeşitli nedenlerle işgücüne dahil olmamakta olup kalan kısım ise ilk kez iş arayan olarak işgücüne istihdam edilerek veya işsiz olarak dahil edilecektir. Mezun takip sistemi ile işgücüne dahil olanların tespit edilerek istihdam edilmelerinin kolaylaştırılması gerekmektedir.¹⁹

¹⁸ Ortaöğretim mezunlarından kaçının yükseköğretime devam ettiğine dair bilgi bulunmamaktadır.

¹⁹ İl işgücü arz araştırması sonuçlarına göre ilk kez iş arayanların ancak %20'si bir yıl içerisinde ve %10'u altı ay içerisinde iş bulmaktadır. İstihdamları oldukça zor ve zaman almaktadır. Bu bağlamda hem ortaöğretim hem de yükseköğretim mezunları için, mezun takip sisteminin oluşturulması gerekmektedir.

Tablo 20: Yüksek Okulda Kayıtlı ve Mezun Öğrenci Sayısı, 2010-2023

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
OKUYAN	28354	34103	38818	42971	46225	49664	51452	53644	53348	48696	45100	41227	43615	48350
MEZUN	6210	4933	6568	6734	8623	8516	9055	9486	7760	8790	10508	9684	7185	6331
TOPLAM	34564	39036	45386	49705	54848	58180	60507	63130	61108	57486	55608	50911	50800	54681

Kaynak: SCÜ- <https://www.cumhuriyet.edu.tr/ogrenci/yillara-gore-ogrenci-sayilari>

- Sivas Cumhuriyet üniversitesine yıllık ortalama 10 bin kişi yeni kayıt yaptırıyor ve 8 bin kişide mezun oluyor. Burada önemli olan husus yeni kayıt yaptıranların ve mezunların yüzde kaçının Sivas ili işgücü piyasasında yer almasıdır. Bir diğer önemli husus ise il işgücü piyasasına işsiz veya istihdam edilerek nasıl ve ne boyutta bir etkileri bulunmaktadır. Bu bilgilere sahip olmamız Sivas Cumhuriyet Üniversitesinin il işgücü piyasasına dönük yanısımlarını analiz edememize neden olmakta olup bu konu bir yüksek lisans/doktora tez çalışması ile araştırılıp analiz edilmesi gerekmektedir. Sivas Cumhuriyet Üniversitesinden mezun öğrencilerin sayısı il işgücü piyasasına dahil olacak yükseköğretim mezunlarında sayısını belli ölçekte ortaya koyacaktır.²⁰ Bu noktada öğrenci mezun kayıt sisteminin uygulanması ve İŞKUR sistemine entegre edilmesi önem kazanmaktadır. Mezun öğrencilerin henüz iş hayatına girmeden “yükseköğretim mezunlarına yönelik ilk kez iş arayan danışmanlık hizmeti” alması, iş hayatında karşılaçıkları olumsuzlukları en az indirmek için önem kazanmaktadır.
- 2010-2023 döneminde Sivas Cumhuriyet Üniversitesinde okuyan sayısında artış göstermesine rağmen aynı oranlarda mezun artışı gerçekleşmemiştir.. 2010 yılında 28354 olan okuyana öğrenci sayısı %70,5 artış göstererek 2023 yılında 48350 seviyesine yine 2010 yılında 6210 olan mezun sayısı %1 artış göstererek 7185 seviyesine gelmiştir.
- SCÜ mezun olup Sivas il işgücü piyasasında iş arayanların işgücüne etkili ve kısa sürede entegrasyonu için paydaş Kurumlar ve STK’lar ile özel bir çalışma başlatılması eğitimli işsizliğin azaltılması noktasında büyük önem arz etmektedir.

²⁰ SCÜ’de okuyan öğrencilerin bir kısmı Sivas ili dışından Sivas İline okumak için gelen yerli ve yabancı öğrencilerden oluşmaktadır.

Tablo 21:Fakülte,Yüksekokul itibariyle Okuyan Öğrenci Sayısı, 2023

05.01.2024 Tarihli Lisans Önlisans Öğrenci Sayıları					
Birim Adı	1. Öğretim Bayan Öğrenci Sayısı	1. Öğretim Erkek Öğrenci Sayısı	2. Öğretim Bayan Öğrenci Sayısı	2. Öğretim Erkek Öğrenci Sayısı	Toplam Öğrenci Sayısı
Diş Hekimliği Fakültesi	432	333	0	0	765
Eczacılık Fakültesi	353	173	0	0	526
Edebiyat Fakültesi	3.314	1.802	741	554	6.411
Eğitim Fakültesi	1.779	758	1	1	2.539
Fen Fakültesi	815	739	2	4	1.560
Güzel Sanatlar Fakültesi	8	18	0	0	26
Hukuk Fakültesi	90	60	0	0	150
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	1.278	1.851	100	203	3.432
İlahiyat Fakültesi	1.273	732	423	314	2.742
İletişim Fakültesi	547	647	341	570	2.105
Mimarlık Fakültesi	6	13	0	0	19
Mimarlık Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi	341	310	0	0	651
Mühendislik Fakültesi	483	1.932	115	456	2.986
Sağlık Bilimleri Fakültesi	2.007	620	66	70	2.763
Spor Bilimleri Fakültesi	181	335	0	0	516
Teknik Eğitim Fakültesi	0	1	0	0	1
Teknoloji Fakültesi	35	271	0	0	306
Tıp Fakültesi	883	790	0	0	1.673

Turizm Fakültesi	325	242	2	3	572
Veteriner Fakültesi	217	317	0	0	534
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	39	70	0	0	109
Suşehri Sağlık Yüksekokulu	348	187	0	0	535
Şarkışla Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu	25	88	0	0	113
Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu	11	43	3	10	67
Zara Veysel Dursun Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu	117	115	0	0	232
Cumhuriyet Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	1.777	1.606	585	846	4.814
Divriği Nuri Demirağ Meslek Yüksekokulu	100	475	0	0	575
Gemerek Meslek Yüksekokulu	276	175	0	0	451
Gürün Meslek Yüksekokulu	290	175	0	0	465
Hafik Kamer Örnek Meslek Yüksekokulu	296	344	0	0	640
İmranlı Meslek Yüksekokulu	61	145	0	0	206
Kangal Meslek Yüksekokulu	222	272	0	0	494
Koyulhisar Meslek Yüksekokulu	123	208	0	0	331
Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	2.264	1.161	53	38	3.516
Sivas Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu	624	2.385	3	24	3.036
Suşehri Timur Karabal Meslek Yüksekokulu	314	171	2	1	488
Şarkışla Aşık Veysel Meslek Yüksekokulu	587	406	0	0	993

Yıldızeli Meslek Yüksekokulu	605	255	0	0	860
Zara Ahmet Çuhadaroğlu Meslek Yüksekokulu	159	151	0	0	310
Türk Müziği Devlet Konservatuarı	18	23	0	0	41
Toplam Öğrenci Sayısı	22.623	20.399	2.437	3.094	48.553

Kaynak: SCÜ, <https://www.cumhuriyet.edu.tr/ogrenci/ogrenci-sayilari>

- Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Fakülte, Yüksekokul ve bölüm temelli incelendiğinde bir il işgücü piyasasının talep ettiği tüm vasıflı mesleklerde eğitim verilen bir yapıya sahip olduğu gözlenmektedir. Bu yapının niteliği bir tarafa bırakılmakla beraber ilgili fakülte, yüksekokul ve bölümlerdeki öğrenci sayısının il işgücü piyasasının talebini nicel olarak karşılayacağı düşünülmektedir. Ancak burada önemli olan il ve ülke dışından gelen öğrencilerin ekseriyetle il işgücünde yer almayacağı ön görüşüyle beraber mezunların kaçta kaçının Sivas ili işgücü piyasasına dahil olacağıdır.
- Hem ortaöğretim hem de yükseköğretim verileri birlikte değerlendirildiğinde il işgücü piyasasına yıllık 10 bin ilkeke iş arayanın dahil olduğu ve iş arayanların bir yıl içerisinde en fazla %50'si²¹ işe yerleşmektedirler. Yıllık ilave istihdamın ortalama 5 bin seviyelerinde olduğu Sivas ili işgücü piyasasında yeni mezunların en az yarısına tekabül eden 5 bin kişinin yıl içerisinde iş bulamayıp sonraki yıla işsiz olarak dahil edildikleri düşünülmektedir. Bu durum ise yıllar itibariyle işsiz sayısını kümülatif şekilde arttırmaktadır. İŞKUR açık iş ve işe yerleştirme verilerindeki niteliksizlik Sivas ili işgücü piyasasının özellikle nitelikli ve ilkeke iş arayanların istihdamının zor ve zaman alan bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir.

²¹ TÜİK verilerine göre İlk kez iş arayanların oranı Türkiye'de %7, TR72(Kayseri, Sivas, Yozgat) bölgesinde %11'dir. Kurumumuzca gerçekleştiren il işgücü arz araştırmasına göre bu oran İŞKUR kayıtlarında %35'dir. Yine TÜİK verilerine göre ilk kez iş arayanların Türkiye'de %47'si, TR72(Kayseri, Sivas, Yozgat) bölgesinde %50'si bir yıl içerisinde iş bulamamaktadırlar. Bu oran il işgücü arz araştırması sonuçlarına göre ilimizde %80 seviyelerindedir.

4.BÖLÜM

İL İSTİHDAM VE MESLEKİ EĞİTİM KURULU ÇALIŞMALARI

**Kararlar, Programlar
Değerlendirmeler**

4. İL İSTİHDAM VE MESLEKİ EĞİTİM KURULU ÇALIŞMALARI

4.1 Kurul Kararları

Tablo 22-a: Kurul Kararlarına İlişkin Bilgiler, 2023

Toplantı	F.NO	Sorumlu Kuruluş	İş Birliği Kuruluş	Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi	Açıklama	Gerçekleşme Durumu
1. OLAĞAN	1.1	Milli Eğitim,Çalışma ve İş Kurumu	Milli Eğitim,Çalışma ve İş Kurumu	1.10.2022	31.12.2022	İİMEK alt kurulu olan Denetim Kurulu tarafından Ekim- Aralık 2022 aylarında yapılan denetimlerin uygun olduğuna,	Gerçekleşti
1. OLAĞAN	2.1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	1.01.2023	13.01.2023	<p>Program çalışma saatleri dinlenme süreleri hariç günlük 5 saatten az, 8 saatten fazla olamaz. Günlük azami/asgari çalışma sürelerine uyulmak koşuluyla program süresi haftalık 45 saati geçemez</p> <p>Katılımcı sayısı 5 veya daha fazla olan programlarda geçerli olmak üzere programların çalışma saatleri vardiyalı olarak belirlenebilir. Ancak vardiya sayısı en az biri gündüz vardiyası olmak üzere üçü geçemez. Ayrıca katılımcıların vardiyaları haftalık olarak değiştirilerek vardiya değişim çizelgeleri işveren tarafından en geç hafta başında İl Müdürlüğü tarafından görevlendirilen program sorumlusuna bildirilmelidir</p> <p>Vardiyalı çalışma yapılacak programlar hariç olmak üzere programın düzenlenme saatlerinin en az 3 saatlik bölümü 08.00-17.00 saatleri içerisinde yer almak zorundadır.</p> <p>Katılımcı ve işverenin talebi doğrultusunda, İl Müdürlüğü'nün değerlendirmesine bağlı olarak resmî tatillere denk gelen günlerde de program düzenlenebilir.</p> <p>Programların tamamında haftada en az 1 gün hafta tatili olarak belirlenmelidir. Tatil günü her bir katılımcı için farklı günlerde ve haftanın herhangi bir günü olarak belirlenebilir. Program başlangıcında belirlenen hafta tatil günlerinde değişiklik yapılamaz.</p> <p>2023 yılı sonuna kadar toplamda 1500 kişilik İşbaşı Eğitim Programı açılması planlanmaktadır.</p> <p>Yukarıda sayılan hususlara uygun olmak, program sözleşmesinde ayrıntılı ve açık bir biçimde ifade edilmek şartıyla program süreleri İŞKUR İl Müdürlüğü'nce belirlenir.</p>	Gerçekleşti

1. OLAĞAN	3.1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	1.01.2023	31.12.2023	Aşağıdaki listede yer alan Sivas Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü Aktif İşgücü Hizmetleri 2023 Yılı İşgücü Eğitim Planının uygun olduğuna; SIRA NO MESLEK ADI KURSİYER SAYISI GEREKÇE 1 Düz Dikiş Makineci 100 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 2 Dokuma Konfeksiyon Makineci 110 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 3 Çorap Örme Makinesi Operatörü 50 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 4 Gazaltı (Mig-Mag) Kaynakçısı 40 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 5 Mermer İşleme 35 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 6 Çağrı Merkezi Elemanı 20 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 7 Aşçı 20 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 8 Dokuma Konfeksiyon Makineci 20 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 9 Yuvarlak Örme Konfeksiyon Makineci 20 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 10 Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik) 15 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 11 Cnc Torna Tezgâhı Operatörü 15 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 12 Kesimci (Konfeksiyon) 10 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 13 Cnc Freze Tezgâhı Operatörü (Cnc Frezeci) 10 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 14 Betonarme Demircisi 10 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 15 Mobilya Döşeme Ustası 10 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 16 Döner Ustası (Döner Hazırlama) 10 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 17 Yazılım Geliştiricisi 10 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 18 Pasta Ustası 10 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 19 İş Makineleri Bakım ve Onarımcısı 10 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 20 Isı Yalıtımcısı 10 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 21 Plastik Doğramacı /Pvc Doğrama-İmalat ve Montajcısı 10 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 22 Aşçı Yardımcısı 10 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 23 Plastik Enjeksiyon Kalıpcısı 10 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 24 Otomotiv Kaporta Ustası (Otomotiv Kaportacısı) 10 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Gerçekleşti
--------------	-----	----------------------	----------------------	-----------	------------	---	-------------

					<p>25 Otomotiv Elektrikçisi 10 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 26 Ahşap Doğrama İmalatçısı 10 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 27 Overlok Makinesi Operatörü (Overlok Makineci) 10 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 28 Isıtma ve Sıhhi Tesisatçı 10 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 29 Otomotiv Boya Ustası (Otomotiv Boyacısı) 10 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 30 Oto Bakım Onarımcısı (Oto Mekanikeri) 10 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 31 Argon Kaynakçısı (Tıg Kaynakçısı) 10 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 32 Cnc Lazerle Kesme Operatörü (Cnc Lazer Kesim Elemanı) 10 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 33 Mekanik Bakım Onarımcısı (Mekanik Bakımcı) 10 İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 34 İş Analisti 15 Geleceğin Meslekleri 35 Sistem Uzmanı/Danışmanı 15 Geleceğin Meslekleri 36 Bilgi İşlem Uzmanı 15 Geleceğin Meslekleri 37 Yazılım Uygulama ve Destek Elemanı 15 Geleceğin Meslekleri 38 Veri Analisti / Veri Bilimci 15 Geleceğin Meslekleri 39 Yapay Zeka Uzmanı 15 Geleceğin Meslekleri 40 Drone Operatörü 15 Geleceğin Meslekleri 41 Mobil Yazılım Geliştirici 15 Geleceğin Meslekleri 42 E-Ticaret Elemanı 15 Geleceğin Meslekleri 43 Robotik Kodlama 15 Geleceğin Meslekleri 44 Siber Güvenlik Uzmanı 15 Geleceğin Meslekleri TOPLAM 830</p>	
--	--	--	--	--	---	--

1. OLAĞAN	4.1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	1.01.2023	31.01.2023	Listede yer alan engelli ve eski hükümlülere ait projelerin uygun görüşle ilgili komisyona gönderilmesine F.K.-Tekstil Giyim Eşyalarının Perakende Satışı İ.Y. -Süt İnekçiliği E.K. Fabrika Ofis ve Ev Temizlikleri Gibi Alanlarda Aktif Olarak Çalışmak Ş.G- Dijital Baskı ve Reklamcılık A.A- Koyunculuk T.K. Telefon Aksesuarları ve Akıllı Cihazların Alım Satımı U.K. İşitme Merkezi ve Uygulama E.C.G. Bilgisayar Onarım ve Parça Satışı	Gerçekleşti
1. OLAĞAN	5.1	Milli Eğitim,Çalışma ve İş Kurumu,Üniversite	Milli Eğitim,Çalışma ve İş Kurumu,Üniversite	13.01.2023	13.01.2023	Mesleki Bilgi Rehberlik ve Danışmanlık Alt Çalışma Grubu Şubat /2023 toplantısında Organize Sanayi Bölgeleri ve İŞKUR verileri ışığında işletmelerin ihtiyaç duyduğu mesleklerin belirlenmesine yönelik çalışma yapılmasına	Gerçekleşti
1. OLAĞAN	6.1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	13.01.2023	13.01.2023	Demirağ Organize Sanayi Bölgesi civarındaki köylerdeki Milli Eğitim Müdürlüğüne ait binalarda OSB'lerin ihtiyaç duyduğu Tekstil Sektöründeki mesleklerde kurs verilmesine yönelik SOGEP projesi hazırlanmasına,	Gerçekleşti
1. OLAĞAN	7.1	Milli Eğitim	Milli Eğitim	13.01.2023	13.01.2023	İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün talebi üzerine; Gürün Türk Telekom Çok Programlı Anadolu Lisesi Anadolu Lisesi Programının kapatılarak Okulun Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesine dönüştürülmesinin ve okul bünyesinde Anadolu Meslek Programı Yiyecek İçecek Hizmetleri Alanı ile Yiyecek İçecek Hizmetleri Dalı ve Konaklama ve Seyahat Hizmetleri Alanı ile Konaklama ve Seyahat Hizmetleri Dalı'nın açılmasının uygun olduğuna,	Gerçekleşti
1. OLAĞAN	8.1	Milli Eğitim	Milli Eğitim	13.01.2023	13.01.2023	İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün talebi üzerine; İlimiz Gemerek Şehit Ahmet KARAHAN Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi bünyesinde Anadolu Meslek Programı Güzellik Hizmetleri Alanı ile Güzellik Hizmetleri Dalı ve Yiyecek İçecek Hizmetleri Alanı ile Yiyecek İçecek Hizmetleri Dalı'nın açılmasının uygun olduğuna,	Gerçekleşti
1. OLAĞAN	9.1	Milli Eğitim	Milli Eğitim	13.01.2023	13.01.2023	İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün talebi üzerine; İlimiz Necip Fazıl Kısakürek Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi bünyesinde bulunan Anadolu Meslek Programı El Sanatları Teknolojisi Alanı ile Dekoratif Ev Teknolojisi, El ve Makine Nakış, Sanayi Nakış Dallarının kapatılmasının uygun olduğuna,	Gerçekleşti
1. OLAĞAN	10.1	Milli Eğitim	Milli Eğitim	13.01.2023	13.01.2023	İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün talebi üzerine; İlimiz Sivas Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi bünyesinde bulunan; Anadolu Teknik Programı Elektrik Elektronik Teknolojisi Alanındaki Endüstriyel Bakım Onarım Dalı ve Anadolu Teknik Programı Makine Teknolojisi Alanı ile Bilgisayar Destekli Endüstriyel Modelleme Dalının kapatılmasının ve Anadolu Teknik Programı Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri Alanı ve Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri Dalı, Anadolu Teknik Programı Kimya Teknolojileri Alanı ve Kimya Laboratuvarı Dalı, Anadolu Teknik Programı Elektrik Elektronik Teknolojisi Alanında Savunma Elektronik Sistemleri Dalının açılmasının uygun olduğuna	Gerçekleşti

1. OLAĞAN	11.1	Milli Eğitim	Milli Eğitim	13.01.2023	13.01.2023	İl Milli Eğitim Müdürlüğünün talebi üzerine; İlimiz Yıldızeli Şehit Hakan Şahbaz Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi bünyesinde bulunan Anadolu Meslek Programı Bilişim Teknolojileri Alanındaki Ağ Sistemleri ve Siber Güvenlik Dalı'nın kapatılarak aynı alanda Yazılım Geliştirme Dalı'nın açılmasının uygun olduğuna,	Gerçekleşti
1. OLAĞAN	12.1	Çalışma ve İş Kurumu, Üniversite	Çalışma ve İş Kurumu, Üniversite	13.01.2023	13.01.2023	Sonraki İİMEK toplantısına Sivas Bilim Teknoloji Üniversitesi ve Sivas Cumhuriyet Üniversitesinden Rektörlük düzeyinde katılım sağlanmasına,	Gerçekleşti
2. OLAĞAN	1.1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	17.04.2023	17.04.2023	Sivas Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü Ocak-Mart 2023 faaliyetlerinin uygun olduğuna.	Gerçekleşti
2. OLAĞAN	2.1	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	17.04.2023	17.04.2023	İİMEK alt kurulu olan Denetim Kurulu tarafından Ocak- Mart 2023 aylarında yapılan denetim raporlarının uygun olduğuna.	Gerçekleşti
2. OLAĞAN	3.1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	17.04.2023	17.04.2023	Mesleki Bilgi Rehberlik ve Danışmanlık Hizmetleri Alt Çalışma Grubu Mart/2023 Toplantısı kararlarının uygun olduğuna.	Gerçekleşti
2. OLAĞAN	4.1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	17.04.2023	17.04.2023	Yürütme Kurulu yedek üyesi olarak (İŞKUR) E U 'nun görevlendirilmesinin uygun olduğuna.	Gerçekleşti
2. OLAĞAN	5.1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu, İşçi Konfederasyonları	17.04.2023	17.04.2023	İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu toplantısına Tüm İşçi Sendikaları Konfederasyonundan katılan H.K.'nin yerine U.K.'nin görevlendirilmesinin uygun olduğuna.	Gerçekleşti
2. OLAĞAN	6.1	Çalışma ve İş Kurumu, İşçi Konfederasyonları	Çalışma ve İş Kurumu, İşçi Konfederasyonları	17.04.2023	17.04.2023	İİMEK Kurulu asil üyesi Türk İş Bölge Temsilcisi Z.K'nin yerine Demir- Yol İş Sendikası Şube Başkanı M.K'nin görevlendirilmesinin uygun olduğuna.	Gerçekleşti
2. OLAĞAN	7.1	Milli Eğitim	Milli Eğitim	17.04.2023	17.04.2023	İl Milli Eğitim Müdürlüğünün talebi üzerine; İlimiz Sivas Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi bünyesinde bulunan; Bilişim Teknolojileri Alanı ile yazılım Geliştirme ve Veri Tabanı Programcılığı dallarının kapatılmasının uygun olduğuna	Gerçekleşti
2. OLAĞAN	8.1	Milli Eğitim	Milli Eğitim	17.04.2023	17.04.2023	İlimiz Şarkışla İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünün, Şarkışla Şeyh Edebalı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Bünyesinde Hayvan Yetiştiriciliği ve Sağlığı Alanı ile Hayvan Yetiştiriciliği ve Sağlığı Dalı' nın açılmasının uygun olduğuna.	Gerçekleşti
3. OLAĞAN	1.1	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	1.04.2023	30.06.2023	İİMEK alt kurulu olan Denetim Kurulu tarafından Nisan- Haziran 2023 aylarında yapılan denetim raporlarının uygun olduğuna.	Gerçekleşti
3. OLAĞAN	2.1	Milli Eğitim, Çalışma ve İş Kurumu	Milli Eğitim	18.07.2023	18.08.2023	İlimiz Organize Sanayi Bölgelerinde açılacak yeni işletmelerin ihtiyaç duyacakları işgücüne yönelik yapılan meslek araştırması sonuçlarının İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Demirağ Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü ile paylaşılmasına;	Devam Ediyor
3. OLAĞAN	3.1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	18.07.2023	31.10.2023	Demirağ Organize Sanayi Bölgesinde faaliyet gösterecek firmaların işgücü ihtiyacı ve beklentilerinin ölçülmesine yönelik düzenlenecek anket çalışmasının sonuçlarının analiz edilmesi ve raporlaştırılarak Ekim 2023 toplantısında Kurul üyelerinin bilgisine sunulmasına;	Devam Ediyor
3. OLAĞAN	4.1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	18.07.2023	18.07.2023	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği -Kadın İstihdamı konusunda kadınların kooperatifleşme çalışmalarının desteklenmesi, NEET (Ne İstihdamda Ne Eğitimde) 15-29 yaş aralığındaki gençlere yönelik çalışmaların takibi ve devamlılığının sağlanması;	Gerçekleşti

3. OLAĞAN	5.1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	18.07.2023	31.12.2023	Çocuk işçiliğinin önlenmesine yönelik işlem yapılan çocukların ailelerinin Mesleki Eğitim Merkezleri hakkında bilgilendirmesinin sağlanması;	Gerçekleşti
3. OLAĞAN	6.1	Milli Eğitim,Çalışma ve İş Kurumu	Milli Eğitim,Çalışma ve İş Kurumu	18.07.2023	18.07.2023	İİMEK alt kurulu olan Denetim Kurulu üyelerinin değiştirilmesinin uygun olduğuna, Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü İl Millî Eğitim Müdürlüğü 1. Asil E.U 1. Asil S.D. 1. Yedek Ç.D 1. Yedek L.C	Gerçekleşti
3. OLAĞAN	7.1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	18.07.2023	18.07.2023	Listede yer alan engelli ve eski hükümlülere ait projelerin uygun görüşle ilgili komisyona gönderilmesine, T.C. Kimlik No Ad Soyad Proje Adı Ö.O.A.- Sigorta Şirketi A.Ö.- Kuruyemiş Kuru Bakla Bakliyat Ve Tatlı Türü Ürünlerin Satışı C.A.- Arı Yetiştiriciliği F.D.- Büyükbaş Hayvan Yetiştiriciliği A.T.- Büyükbaş Hayvan Yetiştiriciliği A.G. Temizlik Firması Kurma İ.Y.- Büyükbaş Hayvan Yetiştiriciliği Y.E.- Büyükbaş Hayvan Yetiştiriciliği	Gerçekleşti
4. OLAĞAN	1.1	Milli Eğitim,Çalışma ve İş Kurumu	Milli Eğitim,Çalışma ve İş Kurumu	1.07.2023	30.09.2023	İİMEK alt kurulu olan Denetim Kurulu tarafından Temmuz-Eylül 2023 aylarında yapılan denetim raporlarının uygun olduğuna.	Gerçekleşti
4. OLAĞAN	2.1	Çalışma ve İş Kurumu,Türkiye Sakatlar Konfederasyonu	Çalışma ve İş Kurumu,Türkiye Sakatlar Konfederasyonu	26.10.2023	15.12.2023	Engelli ve eski hükümlülere yönelik hibe desteği başvurularının ilgili STK'lar aracılığıyla geniş kitlelere duyurulması suretiyle15 Aralık 2023 tarihine kadar azami derecede proje başvurusunun alınmasının sağlanması,	Gerçekleşti
4. OLAĞAN	3.1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	26.10.2023	26.10.2023	Ne İstihdamda Ne Eğitimde olan gençlerin işgücü piyasasına katılımının sağlanması amacıyla gerekli danışmanlık hizmetlerinin yürütülmesi,	Gerçekleşti
4. OLAĞAN	4.1	İşçi Konfederasyonları	İşçi Konfederasyonları	26.10.2023	26.10.2023	İİMEK Kurulu asil üyesi Türk İş Bölge Temsilcisi Z.E.'nin yerine Yol- İş Sendikası Şube Başkanı L.A'nın görevlendirilmesinin uygun olduğuna,	Gerçekleşti
4. OLAĞAN	5.1	Milli Eğitim	Milli Eğitim	26.10.2023	26.10.2023	İlimiz Gemerek İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün talebi üzerine Atatürk Çok Programlı Anadolu Lisesi bünyesinde hafif düzeyde zihinsel yetersizliğe sahip öğrenci için büro yönetimi alanının açılmasının uygun olduğuna,	Gerçekleşti
4. OLAĞAN	6.1	Milli Eğitim	Milli Eğitim	26.10.2023	26.10.2023	İlimiz Ulaş İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün talebi üzerine, Ulaş Çok Programlı Anadolu Lisesi bünyesinde bulunan Anadolu Mesleki Programı Muhasebe Alanına son 4 yıldır öğrenci tercihi olmadığından şube oluşturulmadığı ve ilgili alanın kapatılarak okulun Anadolu Lisesine dönüştürülmesinin uygun olduğuna,	Gerçekleşti
4. OLAĞAN	7.1	Çalışma ve İş Kurumu	Çalışma ve İş Kurumu	26.10.2023	26.10.2023	Sonraki İİMEK toplantılarına; Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Rektörü, Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Rektörü, İl Tarım ve Orman Müdürü, KOSGEB Sivas Müdürü, Halk Eğitim Merkezi Müdürü, Sivas OSB Müdürü ve Demirağ OSB Müdürü düzeyinde katılım sağlanmasına,	Gerçekleşti

Kaynak: İİMEK-Sekretarya

Tablo 22-b: Kurul Kararlarına İlişkin Bilgiler, 2023

KARAR TÜRÜ	KARAR SAYISI	KARAR ORANI
ARAŞTIRMA/ANALİZ	2	5,9%
DiĞER	5	14,7%
ENGELLİ/ESKİ HÜKÜMLÜ PROJE	3	8,8%
İŞGÜCÜ YETİŞTİRME	2	5,9%
MEB	8	23,5%
MESLEK SEÇİMİ VE EĞİTİMİ	2	5,9%
UYGUNLUK	12	35,3%
GENEL	34	100,0%

Kaynak: İİMEK-Sekretarya

- İl istihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu tarafından dört olağan toplantı düzenlemiş hiç olağanüstü toplantı düzenlenmemiştir. Olağan ve olağanüstü toplantılar sonucunda toplam 34 karar alınmıştır.
- İİMEK'in doğrudan faaliyet alanı ile ilişkili kararların %76'si doğrudan İŞKUR ile ilişkili iken %24'ü doğrudan İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile ilişkilidir.
- İİMEK'in doğrudan faaliyet alanı ile ilgili kararlarda ağırlık ile Kurul faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin uygunluk verilmesi ile ilişkilidir. Uygunluk kararları sırası ile, Milli Eğitime bağlı okullarda bölüm açılması meslek seçimi ve eğitimi işgücü yetiştirme programlarına ilişkin kararlar, engelli/eski hükümlü projeleri kararları takip etmektedir.
- Araştırma/Analiz'e ilişkin Kurulda alınan karar oranı oldukça düşük olup %5,9 orandadır. İl işsizliğinin azaltılması ve istihdamın artırılması ancak araştırma ve analiz ile mümkündür. Kurul politikalarının ve uygulamalarının ölçülüp değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda Kurul görevlerine göre Kurul hedeflerinin belirlenmesi gerekmektedir.
- İl işsizliğinin azaltılması, işsiz kalma sürelerinin kısaltılması, istihdamın artırılması, istihdam sürelerinin ve çalışma yaşam kalitesinin artırılması için sorunun araştırılarak tespit edilmesi ve istihdam politikası ile somutlaştırılması ise araştırma/analiz faaliyetleri ölçülüp değerlendirilemesi ve belirlenen hedefler doğrultusunda denetlenmesi ile mümkündür. Bu noktada İİMEK'in araştırma ve analiz faaliyetlerine yönelik kararlar alması büyük önem arz etmektedir.

4.2 Kurslar

Tablo 23- a: Genel Kurs Listesi, 2023

GENEL KURS /PROGRAM LİSTESİ							
Kurs	Açılan Kurs Sayısı	Katılan Kursiyer Sayısı			İşe Yerleştirilen Kursiyer Sayısı		
		Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI	47	279	395	674	169	147	316
SES/MUV	0	0	0	0	0	0	0
MEK-İSTİHDAM GARANTİLİ	0	0	0	0	0	0	0
MEK-İSTİHDAM GARANTİSİZ	0	0	0	0	0	0	0
MEK-ÖZEL POLİTİKA	0	0	0	0	0	0	0
ENGELLİ	0	0	0	0	0	0	0
ESKİ HÜKÜMLÜ	0	0	0	0	0	0	0
TOPLAM	47	279	395	674	169	147	316
TYP²²	21	179	666	845	179	666	845

Kaynak: İŞKUR

- 2023 yılında MEK- istihdam garantili, garantisiz, özel politika ve engelli, eski hükümlü kursu düzenlenmemiştir. Diğer bir ifadeyle meslek yetiştirme kursu düzenlenmemiştir. İldeki mesleksizlik kaynaklı işsizliğin çözümüne yeterli katkı sağlanmamıştır.
- 2023 yılında işgücü yetiştirme kapsamında sadece işbaşı eğitim programları düzenlenmiştir. Düzenlenen programlarda 47 program açılmış ve açılan programlara 674 kursiyer katılmıştır. Katılımcıların yaklaşık %59'u kadınlardan ve kalanı erkeklerden oluşmaktadır. 2023 yılında 316 kişi işbaşı eğitim programı kapsamında işe yerleştirilmiştir. Yıl içerisinde yaklaşık 10 bin kişinin işgücü piyasasına ilk kez iş arayan olarak girdiği Sivas ili için açılan ve işe yerleştirilen kursiyer sayısı oldukça azdır ve mesleki tecrübesizlik kaynaklı yapısal işsizliğin çözümüne katkı sağlamayacaktır.
- Mesleksizlik ve tecrübesizlik nedeniyle gerçekleşmeyen açık iş- işsiz eşleşmesi kaynaklı yapısal işsizliğin çözümü için İŞKUR işgücü yetiştirme programlarının yeterli olmadığı sonucu mevcut tablodan net olarak anlaşılmaktadır.

²² TYP toplam katılımcı sayısı mevcut çalışan 845 kişiye ilaveten giriş-çıkış kaynaklı toplam 226 kişi(TYP'de toplam çalışma süresi 9 ayı dolduranların yerine yedek listeden alınanlar) ile 1071'dir.

Tablo 23-b1: İşbaşı Eğitim Programları; Açılan Programlar, 2023

	AÇILAN KURS SAYISI	AÇILAN KURSİYER SAYISI		
		ERKEK	KADIN	TOPLAM
BÜRO MEMURU (GENEL)	1	0	1	1
KARGO TAKİP GÖREVLİSİ	1	1		1
ÖN MUHASEBECİ	1	0	1	1
AŞÇI YARDIMCISI	1	0	1	1
GARSON (SERVİS ELEMANI)	2	2	1	3
MAKİNE MÜHENDİSİ	1	2	0	2
GAZETE MUHABİRİ	2	1	1	2
GÖZ İÇİ LENS ÜRETİM ELEMANI	1	3	7	10
ŞEKERLEME İMAL İŞÇİSİ (ELLE)	2	1	10	11
SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ İŞLEMECİSİ	1	0	3	3
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	16	62	362	424
TEMEL METAL ŞEKİLLENDİRME ELEMANI	2	130	0	130
CNC FREZE TEZGAHI OPERATÖRÜ	1	1	0	1
MAKİNE BAKIM VE ONARIMCISI	1	1	0	1
BİLGİSAYAR PROGRAM TEKNİSYENİ	1	1	0	1
SİGORTA ACENTESİ TEKNİK PERSONELİ	1	0	1	1
DİŞ HEKİMİ ASİSTANI/YARDIMCISI	2	0	2	2
AHŞAP MONTAJ ELEMANI	1	6	0	6
SIVI DOLUM MAKİNESİ OPERATÖRÜ	2	5	0	5
KAĞIT PEÇETE KATLAMA MAKİNASI OPERATÖRÜ	1	3	2	5
POLİSTREN YALITIM MALZEMESİ İMAL İŞÇİSİ	2	7	0	7
DÖKÜM OCAKÇISI	2	47	0	47
DÜZ DİKİŞ MAKİNECİ	1	0	1	1
PERDE İMAL İŞÇİSİ	1	6	2	8
GENEL	47	279	395	674

Kaynak: İŞKUR

- 2023 yılında 24 farklı meslekte işbaşı eğitim programı açılmıştır. 2023 yılında açılan programlarda mesleki çeşitlilik oranı²³ %0,003 olup çok düşük seviyededir. Bu düşük seviyedeki mesleki çeşitlilik oranı ile ildeki mesleki tecrübe eksikliği kaynaklı oluşan yapısal işsizliği mesleki anlamda çözüm üretmek oldukça zordur.
- 2023 yılında 47 adet işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Programlara toplam 674 kursiyer katılım sağlamıştır. Program kursiyerlerinin %63'ü konfesiyon işçisi mesleğinde düzenlenmiştir. Başka bir ifadeyle programla ağırlıklı ildeki tektitl sektörüne yönelik düzenlenmiştir. Kursiyerlerin yaklaşık %41'i erkek ve %59'u kadınlardan oluşmaktadır. Bir önceki yıla oranla açıklan program sayısı yaklaşık %74, kursiyer sayısı ise %43 azalmıştır. Başka bir ifadeyle bir önceki yıla göre işbaşı eğitim programları büyük bir hız kesmiştir.
- 2023 yılında düzenlenen programlarda işyeri çeşitliliği oranı²⁴ %0,006 olup oldukça düşük seviyededir.
- 2023 yılında programlara katılan kursiyer sayısı yıllık işbaşı eğitim programı ihtiyacının²⁵ ancak %13,5'ünü karşılamaktadır. Yıllık ortalama 10 bin kişinin ilk kez iş arayan statüsünde giriş yaptığı il işgücü piyasasında oluşan yapısal işsizliğin nicel anlamda çözümü bu program ve kursiyer sayısı ile çok düşük seviyelerde kalcaktır.
- 2023 yılında açılan işbaşı eğitim programlarının %29,2'si Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar, %12,5 'u Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, %12,5'u Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları, %8,3'ü Hizmet Ve Satış Elemanları ve kalan %8,3'ü Profesyonel Meslek Mensuplarında oluşmaktadır. Meslek gruplarına göre açılan işbaşı eğitim programlarının işgücü piyasasındaki ara eleman ihtiyacının karşılanmasına yönelik olduğu gözlemlenmektedir. Bununla birlikte profesyonel mesleklerde açılan program sayısı oldukça düşük olup bu durum ilk kez iş arayan yükseköğretim mezunu işsizlerin istihdamına çok katkı sağlamayacaktır. Bu durum ise nitelikli işgücünün istihdamını olumsuz etkileyebilir ve nitel manada yapısal işsizliğin çözümü zorlaşır.
- 2023 yılı açılan işbaşı eğitim programları genel olarak değerlendirildiğinde açılan kurs sayısı, programa katılan kursiyer sayısı ve mesleki çeşitlilik oranı oldukça düşük olup il işgücü piyasasını etkileyecek düzeyde değildir. Bu haliyle işbaşı eğitim programları mesleki tecrübe eksikliği nedeniyle oluşan yapısal işsizliğin çözümüne katkı sağlamayacaktır. Buna ek olarak programa katılan kursiyerlerin programa uygunluğu da hesaba katıldığında İŞKUR işbaşı eğitim programlarının etkin, verimliliği ve faydalı olup olmadığı konusu tekrar gözden geçirilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte İŞKUR işbaşı eğitim programlarının yönetim, denetim, ölçme-değerlendirme gibi tüm faktörler ile birlikte bir sistemler bütününde ele alınması ve gerekli önemin gösterilmesi gerekmektedir.

²³ Mesleki Çeşitlilik Oranı: Programlarda açılan toplam meslek sayısının Türk Meslek Sözlüğündeki Sayıya oranı ile hesaplanmaktadır. Örn: 24/7056=0,003

²⁴ İşyeri Çeşitliliği Oranı: Program düzenlenen toplam işyeri sayısının 2 ve üzeri çalışana sahip işyeri sayısına oranı

²⁵ İşbaşı Eğitim Programı İhtiyacı: Yıl içerisinde programa katılan kursiyer sayısının yıl içerisinde istihdam edilmeyen ilk kez iş arayanların sayısına oranla bölünmektedir. Yapılan araştırmalara göre Sivas ili içerisinde toplam 10 bin kişinin yıl içerisinde ilk kez iş arayan olarak işgücü piyasasına girdiği ve bunların en fazla %50'sinin yıl içerisinde istihdam edildiği tahmin edilmektedir.

Tablo 23-b1: İşbaşı Eğitim Programları; İstihdam Edilen Programlar

	ERKEK	KADIN	TOPLAM
ARAÇ KABUL GÖREVLİSİ	1	0	1
MÜŞTERİ HİZMETLERİ GÖREVLİSİ/ASİSTANI	3	0	3
MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	0	1	1
BÜRO MEMURU (GENEL)	0	2	2
ÇAĞRI MERKEZİ ELEMANI	1	0	1
DEPO SORUMLUSU	1	0	1
LOJİSTİK ELEMANI	1	0	1
ARAÇ TAKİP GÖREVLİSİ (KARGO)	1	0	1
KARGO TAKİP GÖREVLİSİ	1	0	1
MUHASEBE MESLEK ELEMANI	0	1	1
ÖN MUHASEBECİ	0	1	1
ECZANE İŞÇİSİ	0	1	1
HASTA VE YAŞLI BAKIM ELEMANI	0	1	1
AŞÇI	0	1	1
AŞÇI YARDIMCISI	0	1	1
KAT ŞEFİ/SORUMLUSU	0	1	1
GARSON (SERVİS ELEMANI)	6	3	9
SERVİS ELEMANI (GARSON) YARDIMCISI	0	1	1
KUAFÖR	1	0	1
OTOBÜS MUAVİNİ	2	0	2
ÖZEL GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHLI)	1	0	1
ÖZEL GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHSIZ)	1	0	1
SATIŞ DANIŞMANI / UZMANI	1	0	1
AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)	1	0	1
KASİYER	0	2	2
GİYİM VE GİYİM AKSESUARLARI SATIŞ ELEMANI	0	1	1
MARKET ELEMANI	1	0	1
PERAKENDE SATIŞ ELEMANI (GIDA)	0	2	2
PERAKENDE SATIŞ ELEMANI (TEZGAHTAR)	2	5	7
REYON GÖREVLİSİ	1	1	2

KAPI GÖREVLİSİ (DOORMAN)	1	0	1
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	10	0	10
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	1	0	1
KURYE	3	0	3
ORTACI/AYAKÇI (TEKSTİL)	1	0	1
PAKETLEME İŞÇİSİ (GIDA)	1	0	1
ASFALT İŞÇİSİ	1	0	1
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	3	0	3
BEDEN İŞÇİSİ (TAŞIMA, YÜKLEME-BOŞALTMA)	1	0	1
BÜRO İŞÇİSİ	1	0	1
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	0	4	4
BULAŞIKÇI (STEVARD)	0	1	1
KAHVALTI HAZIRLAMA ELEMANI	0	1	1
YEMEKHANE İŞÇİSİ	1	0	1
SEBZE YETİŞTİRME İŞÇİSİ (TOPRAKSIZ TARIM)	0	1	1
SEBZE YETİŞTİRİCİSİ	0	1	1
MAKİNE MÜHENDİSİ	2	0	2
KURAN ÖĞRETİCİSİ	0	1	1
GAZETE MUHABİRİ	1	1	2
DİĞER ELEKTRİK TESİSATÇILARI	1	0	1
ELEKTRİKÇİ (GENEL)	3	0	3
KABLO MONTAJ İŞÇİSİ	0	1	1
USTA YARDIMCISI	1	0	1
MOBİLYA MONTAJCISI	1	0	1
KALİTE KONTROLCÜ	0	1	1
HAMURKÂR	1	0	1
ŞEKERLEME İMAL İŞÇİSİ (ELLE)	0	3	3
SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ İŞLEMECİSİ	0	3	3
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	3	91	94
MOBİLYA DÖŞEME İŞÇİSİ	1	0	1
OTOMOTİV BOYA USTASI	1	0	1
METAL ÇATI İŞÇİSİ	2	0	2

SIVACI (ÇİMENTO ALÇI)	1	0	1
İSKELE KURULUM ELEMANI-İNŞAAT (METAL-AHŞAP)	1	0	1
BETONARME DEMİRCİSİ	2	0	2
TÜNEL KALIPÇI-İNŞAAT	1	0	1
TEMEL METAL ŞEKİLLENDİRME ELEMANI	53	0	53
TAŞLAMA TEZGÂH İŞÇİSİ	1	0	1
OTO BAKIM ONARIMCISI (OTO MEKANİKERİ)	1	0	1
OTOMOTİV MEKANİKERİ	1	0	1
İŞ MAKİNELERİ BAKIM VE ONARIMCISI	1	0	1
ELEKTRİK TEKNİKERİ	1	0	1
ELEKTRİK TEKNİSYENİ	1	0	1
ŞENÖR	1	0	1
İNŞAAT KALFASI (GENEL)	1	0	1
SİGORTA ACENTESİ TEKNİK PERSONELİ	0	1	1
PAZARLAMACI	1	0	1
SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER	1	0	1
DİŞ HEKİMİ ASİSTANI/YARDIMCISI	0	1	1
MONTAJ İŞÇİSİ (HAVALI TORNAVİDA)	1	0	1
CAM VE CAM EŞYA RODAJCISI	1	0	1
KAĞIT PEÇETE KATLAMA MAKİNASI OPERATÖRÜ	2	1	3
POLİSTREN YALITIM MALZEMESİ İMAL İŞÇİSİ	3	0	3
DÖKÜM OCAKÇISI	14	0	14
DÜZ DİKİŞ MAKİNECİ	0	1	1
MAKİNECİ (DİKİŞ)	3	7	10
ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ	1	0	1
ÖRGÜ MAKİNESİ OPERATÖRÜ (BİLGİSAYARLI)/TRİKOTAJ	1	0	1
PERDE İMAL İŞÇİSİ	2	0	2
İPLİK EĞİRME OPERATÖRÜ (RİNG/VATER/VARGEL)	3	2	5
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	2	0	2
SERVİS ŞOFÖRÜ (OKUL)	1	0	1
	169	147	316

Kaynak: İŞKUR

- 2023 yılında işbaşı eğitim programlarından istihdam edilenlerin sayısı 316'dır. İstihdam edilenlerin %53,4'ü erkeklerden %46,6'sı ise kadınlardan oluşmaktadır.
- 2023 yılında işbaşı eğitim programlarında istihdam edilenlerin bir kısmı 2022 yılında açılan programlardan gerçekleşmiştir. İstihdam edilenlerin sayısı bir yıllık süre aralığına göre oldukça düşük sayıdadır. Halihazırda yıl içersinde açılan işbaşı program sayısı, katılan kursiyer sayısı, yüklenici işyeri çeşitliliği, sektör çeşitliliği ve mesleki çeşitlilik çok düşük seviyede olmasına mukabil programlar sonu istihdam sayısında yeterli olmaması İŞKUR işbaşı eğitim programlarının il işgücü piyasasındaki mesleki tecrübe eksikliği nedeniyle oluşan yapısal işsizliğin çözümünden uzak olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda işbaşı eğitim programlarının hem nicel hemde nitel manada geliştirilmesi ve program sonu istihdamların arttırılması büyük önem arz etmektedir.
- 2023 yılında işbaşı eğitim programlarında istihdam edilenlerin yaklaşık %50 oranlarda hizmet ve sanayi sektöründeki mesleklerde istihdam edilmişleridir.İstihdam edilen mesleklerde profesyonel mesleklerde neredeyse hiç istihdam gerçekleşmemiştir. Bu olumsuz durum 2023 yılında açılan programlarda aynı olumsuz durum söz konusudur. Bu haliyle İŞKUR işbaşı eğitim programları il işgücü piyasasında ihtiyaç duyulan ara elemanın yetiştirilmesine çok az katkı sağlamakla beraber bir yüksek eğitime ve mesleğe sahip ancak mesleğinde yeterli tecrübesi olmayan iş arayanların istihdamına neredeyse hiç katkı sağlamamaktadır.
- 2023 açılan işbaşı eğitim programı ve program sonrası istihdam edilen kursiyer sayısı bir önceki yıla göre yüksek bir düşüş gerçekleşmiştir. İşbaşı eğitim programlarında gerçekleştirilen mevzuat değişikliği ile programlara başvuru koşullarında meydana gelen değişiklik nedeniyle programlara başvuru sayısı düşüş göstermiştir. Bu durum kamu israfını önlenmesine olumlu katkı sağlamasına paralel mesleki tecrübesizlik nedeniyle oluşan işsizliğin çözümüne aynı katkıyı sağlamamıştır.
- İldeki mesleki tecrübesizlik ve mesleksizlik nedeniyle oluşan yapısal işsizliğin azalmasına ve ilk kez iş arayanların işe yerleşme sürelerinin kılmasına olumlu katkı sağlayan İŞKUR işbaşı eğitim proglamlarının nicel anlamda işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu sayılarda ve nitel anlamda ihtiyaç duyduğu niteliklerde arttırılması ve geliştirilmesi, bu gelişim sağlanırken programın amacına uygun doğru katılımcı ve yüklenici ile programların düzenlenmesi gerekmektedir.

Tablo 23- c: MEK İstihdam Garantili Kurslar

MEK İSTİHDAM GARANTİLİ							
Meslek	Açılan Kurs Sayısı	Katılan Kursiyer Sayısı			İşe Yerleştirilen Kursiyer Sayısı		
		Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
	0	0	0	0	0	0	0

Kaynak: İŞKUR

Tablo 23- d: MEK Özel Politika Kurslar

MEK ÖZEL POLİTİKA							
Meslek	Açılan Kurs Sayısı	Katılan Kursiyer Sayısı			İşe Yerleştirilen Kursiyer Sayısı		
		Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
	0	0	0	0	0	0	0

Kaynak: İŞKUR

Tablo 23- e: MEK İstihdam Garantisiz Kurslar

MEK İSTİHDAM GARANTİSİZ							
Meslek	Açılan Kurs Sayısı	Katılan Kursiyer Sayısı			İşe Yerleştirilen Kursiyer Sayısı		
		Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
	0	0	0	0	0	0	0

Kaynak: İŞKUR

Tablo 23- f: SES/MUV Kurslar

MEK İSTİHDAM GARANTİSİZ							
Meslek	Açılan Kurs Sayısı	Katılan Kursiyer Sayısı			İşe Yerleştirilen Kursiyer Sayısı		
		Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
	0	0	0	0	0	0	0

Kaynak: İŞKUR

- 2023 yılında Mesleki Eğitim Kursları düzenlenmemiştir. Geçmiş yıllarda düzenlenen MEK programlarının yerini işbaşı eğitim programları doldurmuştur. Ancak işbaşı eğitim programlarındaki nitelik ve nicelik eksikliği İŞKUR istihdam politikası araçlarının etkin, verimli ve yerinde kullanılmamasına sebep olmaktadır. Bu durum ise il işsizliğinin düşürülmesi, işsizlik sürelerinin kısaltılması ve istihdamın artırılmasına katkı sağlamadığı gibi kaynak israfına neden olmaktadır.

Tablo 24: İşgücü Piyasası Araştırma Sonuçları İle Kurul Kararları Sonucunda Açılan Kursların Karşılaştırılması

MESLEK ADI	PLANLANAN		GERÇEKLEŞTİRİLEN		
	KURSIYER SAYISI	GEREKÇE	AÇILAN KURS TÜRÜ	KATILAN KURSIYER SAYISI	İŞE YERLEŞTİRİLEN KURSIYER SAYISI
Düz Dikiş Makineci	100	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Dokuma Konfeksiyon Makineci	110	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Çorap Örmek Makinesi Operatörü	50	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	40	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Mermer İşleme	35	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Çağrı Merkezi Elemanı	20	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Aşçı	20	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Dokuma Konfeksiyon Makineci	20	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Yuvarlak Örmek Konfeksiyon Makineci	20	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	15	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Cnc Torna Tezgahı Operatörü	15	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Kesimci (Konfeksiyon)	10	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Cnc Freze Tezgahı Operatörü (Cnc Frezeci)	10	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Betonarme Demircisi	10	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Mobilya Döşeme Ustası	10	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Döner Ustası (Döner Hazırlama)	10	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Yazılım Geliştiricisi	10	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Pasta Ustası	10	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
İş Makineleri Bakım ve Onarımcısı	10	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Isı Yalıtımcısı	10	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Plastik Doğramacı /Pvc Doğrama-İmalat ve Montajcısı	10	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Aşçı Yardımcısı	10	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Plastik Enjeksiyon Kalıpcısı	10	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Otomotiv Kaporta Ustası (Otomotiv portacısı)	10	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0

Otomotiv Elektrikçisi	10	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Ahşap Doğrama İmalatçısı	10	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Overlok Makinesi Operatörü (Overlok Mak.)	10	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Isıtma ve Sıhhi Tesisatçı	10	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Otomotiv Boya Ustası (Otomotiv Boyacısı)	10	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Oto Bakım Onarımcısı (Oto Mekanikeri)	10	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Argon Kaynakçısı (Tıg Kaynakçısı)	10	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Cnc Lazerle Kesme Operatörü (Cnc Lazer Kesim Elemanı)	10	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
Mekanik Bakım Onarımcısı (Mekanik Bak.)	10	İPA Raporu, Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	AÇILMADI	0	0
İş Analisti	15	Geleceğin Meslekleri	AÇILMADI	0	0
Sistem Uzmanı/Danışmanı	15	Geleceğin Meslekleri	AÇILMADI	0	0
Bilgi İşlem Uzmanı	15	Geleceğin Meslekleri	AÇILMADI	0	0
Yazılım Uygulama ve Destek Elemanı	15	Geleceğin Meslekleri	AÇILMADI	0	0
Veri Analisti / Veri Bilimci	15	Geleceğin Meslekleri	AÇILMADI	0	0
Yapay Zeka Uzmanı	15	Geleceğin Meslekleri	AÇILMADI	0	0
Drone Operatörü	15	Geleceğin Meslekleri	AÇILMADI	0	0
Mobil Yazılım Geliştirici	15	Geleceğin Meslekleri	AÇILMADI	0	0
E-Ticaret Elemanı	15	Geleceğin Meslekleri	AÇILMADI	0	0
Robotik Kodlama	15	Geleceğin Meslekleri	AÇILMADI	0	0
Siber Güvenlik Uzmanı	15	Geleceğin Meslekleri	AÇILMADI	0	0
İşbaşı Eğitim Programı Katılımcı Sayısı	1500	İEP	AÇILDI	674	316
GENEL	2330			674	316

Kaynak: İŞKUR

- 2022 İşgücü Piyasası Araştırması(İPA) sonuçlarına göre belirlenen ve açılması planlan 44 farklı mesleğin hiçbirinden MEK programı düzenlenmemiştir. Yine aynı yıl için planlanan 1500 kişilik işbaşı eğitim programına karşılık 674 kişilik bir programı düzenlenmiştir. Genel olarak 2023 yılında açılan işgücü yetiştirme programlarının İşgücü Piyasası Araştırmasındaki ilişkinin zayıf olduğu tespit edilmiştir. Bu durum ildeki temininde güçlük çekilen mesleklere ilişkin istihdam probleminin devam edeceğini göstermekle beraber geleceğin mesleklerine yönelik hazırlığı sekteye uğratacaktır.

GENEL DEĞERLENDİRME

Genel Değerlendirme, Net Çıktılar

GENEL DEĞERLENDİRME

Aktif İşgücü Faaliyetleri Bakımından Göstergeler

1. Planlanan kurs/program sayısı kaçtır?

Planlanan Kurs /Program Sayısı	Açılan Kurs Sayısı
2330	674

2. Açılan kursların konuları ile bölgenin işgücü piyasası ihtiyaçları arasındaki bağlantı düzeyi nedir?

 Tam Çok Orta Az Hiç

3. Engellilere yönelik kaç kurs açılmış ve katılımcı sayısı nedir?

Açılan Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı		
	Kadın	Erkek	Toplam
0	0	0	0

4. Hükümlülere yönelik kaç kurs açılmış ve katılımcı sayısı nedir?

Açılan Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı		
	Kadın	Erkek	Toplam
0	0	0	0

5. Eski hükümlülere yönelik kaç kurs açılmış ve katılımcı sayısı nedir?

Açılan Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı		
	Kadın	Erkek	Toplam
0	0	0	0

6. Kaç tane TYP açılmış ve katılımcı sayısı nedir?

Açılan Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı		
	Kadın	Erkek	Toplam
21	666	179	875

7. Yalnızca kadınlara yönelik kaç kurs açılmış ve katılımcı sayısı nedir?

Planlanan Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı
7	10

8. İşbaşı eğitim yapılan kişi sayısı nedir?

Kadın	Erkek	Toplam
395	279	674

9. Alınan kararlarda göç edenlerin işgücü piyasasına entegrasyonu konusuna yer verildi mi?
 Evet Kısmen Hayır
10. Kurum hizmetleri dışında ulusal ve uluslararası kaynaklar ile yürütülen faaliyetler ve projeler var mıdır?
 Evet Hayır

İşgücü Piyasası Analizi Bakımından Göstergeler

1. Alınan kararlarda işgücü piyasası analizi yapılmasına ilişkin karar var mı?
 Evet Kısmen Hayır
2. Alınan kararlar doğrultusunda işgücü piyasası analizi yapıldı mı?
 Evet Kısmen Hayır
3. Alınan kararlarda bölgenin gelecekteki meslek ihtiyaçları tespit edildi mi?
 Evet Kısmen Hayır
4. Karşılınmasında güçlük çekilen meslekler işgücü piyasası analizlerine göre mi belirlendi?
 Evet Kısmen Hayır
5. İşgücü piyasası analizi sektörel düzeyde mi yapıldı?
 Evet Kısmen Hayır
6. İlde mesleki ve teknik eğitim veren okul veya kurumların bünyesinde yer alacak alan ve dalların belirlenmesi işgücü ihtiyaç analizleri sonuçlarına göre mi yapıldı?
 Evet Hayır

Dezavantajlı Gruplara Yönelik Göstergeler

1. Alınan kararlarda engellilere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
 Evet Hayır
2. Alınan kararlarda kadınlara yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
 Evet Hayır
Alınan kararlarda eski hükümlülere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
 Evet Hayır
3. Alınan kararlarda hükümlülere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
 Evet Hayır
4. Alınan kararlarda gençlere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
 Evet Hayır
5. Alınan kararlarda uzun süreli işsizlere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
 Evet Hayır
6. Alınan kararlarda sosyal yardım kurumlarından yönlendirilen işsizlere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
 Evet Hayır

Politika Göstergeleri

1. Alınan kararlarda kariyer günü düzenlenmesine ilişkin faaliyetler planlandı mı?
 Evet Hayır
2. Alınan kararlarda istihdam fuarlarına yönelik faaliyetler planlandı mı?
 Evet Hayır
3. Alınan kararlarda girişimciliğin desteklenmesine yönelik faaliyetler planlandı mı?
 Evet Hayır
4. İlde kayıtdışı istihdamla mücadeleyle ilişkin herhangi bir faaliyet yürütülmekte midir?
 Evet Hayır
5. Çıracılık ve mesleki eğitim kapsamı dışında çocuk çalıştırılmasının önüne geçilmesine yönelik kararlar alındı mı?
 Evet Hayır

İl işgücü piyasası işsizler ve istihdam edilenlerden oluşmaktadır. İl işgücü ve işgücüne dahil olmayanların oluşturduğu yapı ise aktif çalışma çağındaki nüfustan oluşmaktadır. İl işgücü, nüfustan, ekonomiden, eğitimden, bireysel ve sosyal davranışlardan, iç ve dış müdahalelerden etkilenmekte ve bunlara göre şekil almakta ve değişim göstermektedir. Dolayısıyla bu yapıların geçmişten hazır zamandaki mevcut durumuna ve gelecekteki eğilimine ilişkin bilgileri ortaya koymak ve analiz etmek il işgücü piyasasının hakkında etraflıca bilgi edinmemize olanak sağlayacaktır.

2022 yılında İl nüfusu 634,924 kişi olup nüfusun %50,1'i erkek ve %49,9'u kadınlardan oluşmaktadır İl nüfusunun %19,4'ü 0-14 yaş grubu, %16,3'ü 15-24 yaş grubu, %14,1'i 25-34 yaş grubu, %36,3'ü 35-64 yaş grubu ve %13,8'i 65 yaş üstü yaş gruplarından oluşmaktadır. Çalışma çağındaki(15+ yaş) olanların oranı nüfusun yaklaşık %81'ine denk gelmektedir. İl nüfusu bu haliyle olağan bir işgücü piyasasına gerekli olan insan kaynağını üretebilecek bir yapıda olup geçen 15 yıllık süreçte nicel olarak dikkate değer bir nüfus artış ve azalışı olmamıştır. Ancak geçen bu süreçte işgücü piyasasını etkileyecek nitel değişimler olmuştur. 2007 yılında toplam nüfus içinde kentte yaşayanların oranı %65,2 iken bu oran 10,7 puan artarak 2021 yılında %76,9 seviyesine gelmiştir. 2007-2022 döneminde kırsal nüfusu %33,1 azalmış kent nüfusu ise %16,8 artmıştır. Başka bir ifadeyle yıllar itibariyle kırsal nüfusu azalırken kent nüfusu artmaktadır. Bu artış kendini yüksek tarım dışı işsizlik olarak ortaya koyacaktır. Kırsaldan kente nüfus geçişinin önlenememesi durumunda önümüzde ki 10 yıl içerisinde kırsal nüfusunun yarısının, önümüzdeki 20 yıl içerisinde ise kırsal nüfusunun neredeyse tamamının kent nüfusuna dahil olacağı ön görülmektedir. Buna ek olarak yıllar itibariyle il nüfusu doğum artış hızında meydana gelen azalma ile git gide yaşlanmaktadır. Her ne kadar il senelik 25-30 bin civarında göç alıp ve göç vererek mevcut sayısal yapısını korusa da il nüfusunun yaşlanması ve kentlerde toplanması il işgücü piyasasının geleceği açısından önemli bir sorun olarak karşımıza durmaktadır. Başka bir ifadeyle il nüfusu mevcut potansiyeli ile işgücü piyasası için fırsat iken, gelecekte meydana gelecek kentleşme ve yaşlanma ile tehdit haline dönüşecektir.

Sivas ilinden başka illere ve başka illerden Sivas iline yapılan göç hareketliliği nicel ve nitel olarak incelendiğinde, Sivas ilinin senelik ortalama 25 bini civarı göç alıp verdiği ve nicel anlamda göç hareketliliğinin il nüfusunu belirgin bir değişime uğratmadığı tespit edilmiştir. Sivas ilinin göç alıp verdiği iller arasında İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya gibi büyükşehirlerin yanında Kayseri, Tokat ve Malatya gibi çevre şehirleri gelmektedir. İlin hem göç hem de göç alma nedenleri ve oranları yüksek benzerlikler göstermektedir. 2023 yılında Sivas ilinde diğer illere yapılan

haneden bağımsız göç nedeninde %26 ile eğitim, %23 ile daha iyi konut ve yaşam koşulları, %19 tayin/iş değişikliği %16 ile işe başlamak/bulmak, %7 ile ailevi nedenler ve %9 ile diğer nedenler gelmektedir. Bu bilgilere göre Sivas ilinden başka illere yapılan her beş göçün en fazla biri işe başlamak/bulmak içindir. Genel olarak ise Sivas ilinden yapılan göçlerde il yaşam kalitesi ana neden olarak karşımıza çıkmakta olup işsizlik/istihdam bu yaşam kalitesinin bir bölümünü temsil etmektedir.

İl nüfusunun ve nüfusta meydana gelen değişimlerin en net yansımaları il ve bölge işgücü piyasası göstergelerinde kendini göstermektedir. TR72 bölgesinde 2014-2022 yıllarında 2020 yılı dışarıda tutulduğunda hem işgücüne katılım hem istihdam hem de işsizlik oranlarında çok büyük değişiklikler meydana gelmemiştir. Ancak 2020 yılı olumsuz göstergeleri 2021 yılı ile aşılmış ve 2022 yılında daha da iyileşmiş ve bu iyileşme 2023 yılında da devam etmektedir. 2022 yılı itibariyle TR72 bölgesinde işgücüne katılım oranı %50, istihdam oranı %45,3 ve işsizlik oranı %9,4'tür. 2014-2022 yılında TR72 bölgesinde yaklaşık olarak nüfus %5, aktif nüfus %8, işgücü %13, işsiz %10, istihdam %13, işgücüne dahil olmayanlar %4, iş bulma ümidi olmayanlar ve iş aramayıp çalışmaya hazır olanlar %36 artmıştır. Bu bilgiler işsizlik kadar iş bulma ümidi olmayanlar ve iş aramayıp çalışmaya hazır olanların bir sorun olarak karşımızda beklediğini göstermektedir. TR72 bölgesinde 2022 yılında işgücüne katılımında meydana gelen yüksek artış kendini istihdamda göstermiştir. 2022 yılında istihdam bir önceki yıla göre %5,8 artmış olup buna mukabil işsizlik %19,7 düşüş gerçekleşmiştir. İstihdamdaki artışa mukabil işsiz sayısında oldukça yüksek bir düşüş gerçekleşmiştir. İstihdam oranındaki artış ve işsizlik oranındaki düşüş işgücüne katılımında meydana gelen artışın ağırlıkla istihdam olarak işgücü piyasasında karşılık bulunduğunu göstermektedir. TR72 bölgesinde 2022 yılında iş bulma ümidi olmayanlar ve iş aramayıp çalışmaya hazır olanlar bir önceki yıla göre %32,6 azalış gerçekleşmiştir. Bu gerileme bölge işgücü piyasası için oldukça önemli ve olumlu bir gelişmedir.

2014-2022 dönemi TR72 bölgesinde işgücüne yeterince katılımın sağlanmadığı, katılım sağlanan işgücünün yeterince istihdam edilmeyerek işsiz bırakıldığı bir işgücü piyasası yapısı karşımıza çıkmaktadır. Ancak önemle belirtmek gerekir ki bu yapının oluşmasında 2020 yılındaki salgının etkisi kendisini göstermekle beraber 2021 yılı ve sonrasında hem işgücünde hem istihdam da hem de işsizlikte yüksek iyileşmeler meydana gelmiş olup 2023 yılında bu yüksek iyileşmelerin daha da artacağı öncü verilerden anlaşılmaktadır. Bu haliyle işgücü piyasasının geleceğe yönelik olarak nicel bir gelişim eğilimi göstereceği söylenebilir.

2023 yılında İŞKUR'a kayıtlı toplam 64.904 işgücünün yaklaşık %38'i işsiz iş arayanlardan, %62'si ise daha iyi şartlarda iş arayanlardan oluşmaktadır. Başka bir ifadeyle her bir işsize karşılık iki çalışıp iş arayan düşmektedir. Bu durum ise il işgücü piyasasında rekabeti arttırmaktadır. Her ne kadar bu rekabet işverenlerin istediği nitelikte elemanı bulmasına katkı sağlasada özellikle ilk kez iş arayanların iş bulma olasılıklarını düşürmekte aynı zamanda işte kalma sürelerini kısaltmaktadır. Daha iyi şartlarda iş arayanların bu denli çok olması ildeki çalışma yaşam kalitesinin önemini ortaya koymaktadır. Çalışma yaşam kalitesi yüksek işgücü piyasalarında çalışanların işte kalma süreleri uzayacak tam aksi durum ise bu süreleri kısaltacaktır. Çalışma yaşam kalitesi göstergesi yaşam kalitesi göstergesinin bir parçası olması hasebiyle Sivas ilinden başka illere gerçekleştirilen göçlerde ildeki çalışma yaşam kalitesinin etkisi olduğu düşünülmektedir. Başka bir ifadeyle iş arayan il işgücü piyasasında bir iş bulsa dahi işteki çalışma ortam ve koşulları çalışanın daha iyi şartlarda iş aramasına ve bu gerçekleşmediğinde başka illere göç etmesine neden olabilir. Bu bağlamda işsizlik ve istihdam kadar önemli bir diğer konuda ildeki çalışma yaşam kalitesinin artırılması ve insana yakışır bir iş seviyesine getirilmesidir.

İŞKUR istatistiklerine göre 2023 yılında Sivas İlinde İŞKUR'a kayıtlı 24.602 işsiz bulunmaktadır. 2023 yılında İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı bir önceki yıla göre yaklaşık %25 azalmıştır. Bu azalış TR72 bölgesindeki işsizlik oranında meydana gelen işsiz sayısı ve oranındaki azalış ile paralellik göstermektedir. İşsizlerin yaklaşık %50,7'si erkeklerden %49,3'ü de kadınlardan oluşmaktadır. Bu oran il nüfusundaki cinsiyet oranı ile neredeyse birebir benzeşmektedir. Yine kayıtlı işsizlerin %24,4'ü 15-24 genç işsiz, %36,9'u 25-34 orta yaş işsiz ve %38,7'si ileri yaş işsizlerden oluşmaktadır. Yine kayıtlı işsizlerin %32,7'si lise altı, %43,1'i lise ve %24,3'ü ise yükseköğretim mezunlarından oluşmaktadır. Buna ek olarak kayıtlı işsizlerin %45,7'si nitelik gerektirmeyen mesleklerde, %17,3'ü hizmet ve satış elemanlarındaki mesleklerde, %9,5'i sanatkârlar ve ilgili işlerdeki mesleklerde, %8,8'i büro hizmetlerindeki mesleklerde, %6,7'si tesis ve makine operatörleri ve montajcıları, %5,7'si teknisyen, tekniker ve yardımcı profesyonel mesleklerde %4,8'i profesyonel meslek mensupları mesleğindedir. Bu bilgiler İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin hem sayı olarak hem de nitelik olarak il işgücü piyasasının bir yansıması olduğunu göstermektedir. Bu yansıma göre ilde hem erkek hem de kadınlarda eşit oranlarda genç, orta ve ileri yaş grubunda ağırlıklı eğitimsiz ve mesleki yönden vasıfsız işsizlerin yer aldığı ortaya çıkmaktadır. Başka bir ifadeyle il işgücü arz yapısı nitelikli bir yapıya sahip olmamakla beraber yıllar itibariyle kademeli olarak büyüme gerçekleştirmektedir. Bu büyümenin

gerçekleşmesinde ilk kez işgücü piyasasına girenler önemli bir etki etmektedir. Hem ortaöğretim hem de yükseköğretim verileri birlikte değerlendirildiğinde il işgücü piyasasına yıllık 10 bin ilk kez iş arayanın dahil olduğu ve iş arayanların bir yıl içerisinde en fazla %50'si işe yerleşmektedirler. Yıllık ilave istihdamın ortalama 5 bin seviyelerinde olduğu Sivas ili işgücü piyasasında yeni mezunların en az yarısına tekabül eden 5 bin kişinin yıl içerisinde iş bulamayıp sonraki yıla işsiz olarak dahil edildikleri düşünülmektedir. Bu durum ise yıllar itibariyle işsiz sayısını kümülatif şekilde arttırmaktadır.

2023 yılında İŞKUR tarafından yayımlanan açık işler ve işe yerleştirme sayılarına bakıldığında il işgücü piyasasının yıllık ürettiği açık iş sayısı ve gerçekleştirdiği işe yerleştirme sayılarının oldukça gerisindedir. İŞKUR'un il işgücü piyasasında meydana gelen iş arayan- açık iş eşleşmelerinde danışmanlık ve istihdam faaliyetleri ile etkisinin %5 seviyelerini geçmediği düşünülmektedir. Bununla birlikte İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin ve açık işlerin ağırlıklı vasıfsız ve daha az vasfa sahip işsizlerden ve açık işlerden oluşması İŞKUR nitel anlamda da il işgücü piyasasına etkisini sınırlı hale getirmektedir. Bu noktada işsizliğin önlenmesi ve istihdamın korunması gibi önemli görevlerle yasal olarak görevlendirilmiş İŞKUR'un etkin, verimli, kaliteli ve faydalı bir hizmet sunumu gerçekleştirmesi il işgücü piyasasının gelişimi, il işsizliğin azaltılması, işsizlik sürelerinin kısaltılması, istihdamın artırılması ve korunması için büyük önem arz etmektedir.

İl işgücü arzının karşısında il işgücü talebi bulunmaktadır. SGK verilerine göre ilde 2023 yılında 11.330 özel sektör işyeri ve bu işyerlerinde toplam 70.803 kişi 4/a statüsünde çalışmaktadır. 2023 yılında bir önceki yıla göre hem işyeri sayısında hem çalışan sayısına cüzi bir azalış gerçekleşmiştir. İşyeri ve çalışan sayısı açısından inşaat, imalat, toptan ve perakende ticaret sektörlerinin iç piyasada öne çıkmaktadır. Bu üç sektör toplam çalışan sayısının ve işyeri sayısının yaklaşık %80'ine denk gelmektedir. Mevcut istihdam kapasitesinin artırılması mevcut işyeri sayısının artışı ve yatırım artışı ile mümkündür. İl işgücü piyasasında kapanan ve tasfiye halinde olan işyeri sayısının yaklaşık ortalama iki katı oranında yeni işyeri kurulmaktadır. Diğer bir ifadeyle bir işyeri kapanıyor iki işyeri kuruluyor. Bu oranda yıllara göre artış-azalış eğilim göstermekle beraber çok fazla bir değişim gerçekleşmemiştir. Bu orana göre yaklaşık ortalama yıl içerisinde 220 net işyeri artışı gerçekleşmektedir. SGK sicil kayıtlarına göre 11.330 işyerinin bulunduğu bir işgücü piyasasında 214 adet net işyeri artışı %2 seviyeleri ile oldukça yetersizdir. Bu minvalde yıllara göre Sivas ilindeki net işyeri sayısındaki artış ve bu artışa göre gerçekleşen ilave istihdam nicel olarak il işsizliğinin azalmasına çok büyük bir katkı

sağlamamakla beraber meydana gelen bu net işyeri sayısındaki artışın yönünün şirket bazlı olması il işgücü piyasasının talep yönünden kurumsallığına hizmet ederek il işgücü piyasasındaki çalışma yaşam kalitesinin artmasına doğrudan ve istihdam da kalma süresinin uzamasına ise dolaylı olarak hizmet edecektir. Aynı zamanda aynı işe namzet işsiz ve daha iyi iş arayan çalışanların arasındaki dengesiz rekabete bir ölçüde denge gelerek işsizlerin daha fazla ve daha kısa sürede işe yerleşmesine olanak sağlayarak il işsizliğin azalmasına ve il istihdamının artmasına etki edecektir.

Sivas ili 2001-2023(Ocak-Kasım) döneminde beş ana sektör ve 97 farklı alt sektörde toplam 893 teşvik belgesiyle reel olarak 42.085.242.000 (yaklaşık 42 milyar TL) yatırım teşviki almıştır. Alınan bu yatırım teşviklerine ilişkin 26.109 kişi istihdam ön görülmüştür. Yatırım teşviklerinde yatırım tutarına göre en fazla yatırımı %47,6 ile imalat sektörü, %30,9 ile enerji sektörü, %10,8 ile hizmetler sektöründe, %8,7 ile madencilik sektörü ve %2,1 ile tarım sektörü almıştır. Öngörülen istihdam ise %75,3 ile imalat sektöründe, %11,7 ile hizmetler sektöründe %8,1 ile madencilik sektöründe %3,0 ile enerji sektöründe ve %1,9 ile tarım sektöründe ağırlıklanmıştır. İmalat sektörü yatırım teşvik tutarının neredeyse yarısını almış ancak toplam istihdamın dörtte üçü oranda da istihdam sağlamasına rağmen yatırım teşvik tutarlarının üçte birini alan enerji sektörü toplam istihdamın ancak yüzde üçü oranda istihdam sağlamıştır. Bu haliyle 2023 yatırım teşvikleri üçte iki oranda istihdama ve üçte biri oranında da il ekonomisine hizmet etmektedir. Yıllara göre hem yatırım teşviği adedi hem tutarı hem de ön görülen istihdamı grafiksel olarak incelendiğinde 2001-2019 ve 2020-2023 dönemi olarak iki farklı dönem karşımıza çıkmaktadır. 2001-2019 dönemi yatırım teşvikleri için aşırı değerler hariç durağan bir dönem iken 2020-2023 dönemi yatırım teşviklerinde belirgin ve yüksek artışların gerçekleştiği dönemdir. 2020-2023 döneminde 2001-2019 dönemine göre belge adedinde 2,3 kat, yatırım tutarında 4 kat ve ön görülen istihdam da yine 4 kat bir artış gerçekleşmiştir. Ancak tüm bunlara rağmen yetersiz ilave istihdam kapasitesi(%5) ve yüksek işsiz sayısına sahip(26 bin) Sivas ilindeki işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılması mevcut yatırım teşvikleri yetersiz kalmaktadır. İl işsizliğinin doğal işsizlik(%5) oranına çekilmesi ve il istihdamının tam istihdamı yakalaması(%53) için il ilave istihdam kapasitesinin en az 2 katına yani %10 seviyelerine yükseltilmesi gerekmektedir. Bu yükseltme için ise ortalama yıllık 5 milyar TL bir yatırım²⁶ gerekmektedir. Bu rakam reel değerlere göre en az 15 milyar TL'dir. Başka bir ifadeyle yıllık yatırım

²⁶ 2023 yılı Sivas İli yatırım teşviklerine göre bir kişinin istihdamı için gerekli yatırım tutarı yaklaşık 3,2 Milyon TL'dir. Bu oran Türkiye için yaklaşık 3,6 Milyon TL'dir.

teşvik tutarlarının en az iki katına çıkartılması gerekmektedir. Bununla birlikte yatırım teşvik tutarlarının üçte birini alan enerji sektörünün il ekonomisine büyük katkısı olmakla beraber il istihdamına çok düşük bir katkısı bulunmaktadır. Bu noktada yatırım teşviklerinin amaçsal olarak ayrılarak “ağırlıklı ekonomiye yönelik yatırım” ve “ağırlıklı istihdama yönelik yatırım” şeklinde iki kısma ayrılarak istihdama daha yüksek katkı sağlayan işyerlerine ilave teşvikler verilmesi veya ağırlıklı ekonomiye yönelik yatırımlardaki istihdam sayısını artırıcı faaliyetlerin zorunlu hale getirilmesi sağlanabilir. Aksi durumda il ekonomisi büyürken il istihdamı aynı oranda büyümeyecektir. Başka bir ifadeyle istihdamsız büyüme gerçekleşecektir. İstihdamsız büyüme ise işsizliğe çare olmadığı gibi toplumdaki gelir adaletsizliğini arttırarak toplumun azınlık bir kesmine yüksek kazançlar elde etmesine olanak sağlayacak toplumun çoğunluğunu ise yoksulluğa iterek toplumda sınıfsal farklılıklara neden olarak toplumsal ayrışmaya yol açacaktır.

İşgücü piyasasındaki işsizliği ve istihdamı nicel manada nüfus, göç, ölüm vb gibi nedenler belirlediği gibi nitel mana da yaş, cinsiyet, eğitim, meslek, iş arama becerisi, iş arama sıklığı gibi faktörlerde etkilemektedir. Sivas ili işgücü piyasasında yıllık ortalama 10 bin kişi ilköğretimden mezun oluyor ve bu mezunların yaklaşık %90'ı orta öğretime devam ediyor. Bu veri özellikle çocuk işçiliğinin il işgücü piyasasında etkin olmadığını bir göstergesi olarak kabul edilebilir. Aynı zamanda ilk öğretimden orta öğretime gerçekleşen büyük yüksek geçiş kayıt dışı istihdamında önlenmesi noktasında önem az etmektedir. Sivas ili işgücü piyasasında yıllık ortalama 9 bin kişide mezun olmakta ve bu mezunların bir kısmı eğitimine devam etmekte, bir kısmı işgücü piyasasından çeşitli nedenlerle ayrılmakta ve kalan kısımda işgücü piyasasına giriş yapmaktadır. Sivas Cumhuriyet Üniversitesinden yıllık ortalama 8 bin kişi mezun olmaktadır. Bu mezunlarında bir kısmı kendi illerine ve ülkelerine geri dönmekte, bir kısmı da işgücü piyasasına katılmaktadır. Bu bağlamda Sivas ilinde hem ortaöğretim hem de yüksek öğretim mezunlarında yıllık ortalama 10 bin kişinin il işgücü piyasasına katılmaktadır. Bu sayı yıllık ortalama 5 bin ilave istihdam üretin bir işgücü piyasasının iki katı olup oldukça yüksek seviyededir. Başak bir ifadeyle il işgücü piyasası ilave ve yeni yatırımlar ile ilave istihdam kapasitesini iki katına çıkartmadığında ve iş arayanlar iş arama tercihlerini başka illere yöneltmediğinde yıllık ilave 5 bin işsiz artışı gerçekleşebilir. Bu ise büyük bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

İl işgücü piyasasında mesleksizlik nedeniyle oluşan yapısal işsizliğin önlenmesinde formel ve informel eğitim kuruluşlarının varlığı ve etkinliği büyük faktördür. Bu bağlamda il üniversitelerinde meslek yüksek okulu, fakülte ve enstitü seviyesinde işgücü piyasasını talep ettiği nitelikli işgücü için gerekli bölümlerin olması gerekmektedir. Sivas ilinde özellikle SCÜ’de bu bölümlerin hem meslek hem de öğrenci sayısı temelinde olduğu anlaşılmaktadır. Ancak bu öğrencilerin ve mezunların işgücü piyasasına entegrasyonun sağlanması işgücü piyasasının nitelikli işgücü talebinin karşılanmasına olanak sağlayacaktır. Bununla birlikte Sivas ili işgücü piyasasının ağırlıklı az veya hiç nitelik gerektirmeyen mesleklerde eleman talep etmesi bizleri ildeki mesleki ve teknik liselerinin var ve etkin olmasına yöneltmektedir. Üniversite bazında gerçekleşen işgücü piyasası entegrasyonu etkinliğinin lise ve altı eğitim seviyelerinde de sağlanması mesleksizlik ve mesleki tecrübe eksikliği nedeniyle oluşan yapısal işsizliğin oluşmasında vazgeçilmez bir gerçekliktir. Bu noktada diğer sorumlu Kuruluşlar başında çıraklık eğitim merkezleri ve İŞKUR’da gelmektedir. Bu bilgiler birlikte değerlendirildiğinde ildeki mesleksizliği önleyecek her türlü kamu ve özel çeşitli seviyelerde mesleki ve eğitim kurum ve kuruluşlarının olduğu ama esas önemli olanın bu kurum ve kuruluşların etkin ve verimli hale getirilme ve aralarındaki koordinasyonun sağlanarak eğitim-iş entegrasyonunun doğru ve zamanında sağlanması gerekliliğidir. Aksi takdirde mesleksizlik nedeniyle oluşan yapısal işsizlik işgücü piyasasındaki mevcut yapısını koruyarak artan derecelerde kronik hale gelecektir. Bu olumsuz durum ise hem iş arayanın hem işverenin hem de işgücü piyasasının zararına işleyecektir.

İŞKUR işgücü piyasasındaki mesleksizlik ve mesleki bilgi ve tecrübe eksikliği nedeniyle oluşan işsizliğin önlenmesinde aktif işgücü yetiştirme programları adı altında istihdam politikası araçlarını kullanmaktadır. Bu noktada İŞKUR işgücü yetiştirme programlarının hem nicel hem de nitel manada işgücü piyasasının talep ettiği şartları taşıması yapısal işsizliğin azaltılmasında baş rol oynamaktadır. İŞKUR’un 2023 yılında 47 adet proje/program düzenlenmiştir. Bu programların tamamı işbaşı eğitim programları olup 2023 yılında İŞKUR meslek edindirme programı(MEP) düzenlenmemiştir. Başka bir ifadeyle İŞKUR 2023 yılında mesleksizlik nedeniyle oluşan işsizliğe yönelik aktif bir adım atmayıp sadece mesleki tecrübe eksikliğini giderilmesi için işbaşı eğitim programları düzenlenmiştir. İŞKUR’un düzenlendiği işbaşı eğitim programlarına 2023 yılında 674 kişi katılmış ve 316 kişide istihdam edilmiştir. Bu sayı 26 bin işsiz olduğu ve 10 bin ilk kez iş arayanın giriş yaptığı bir işgücü piyasası için oldukça düşük seviyededir. 2023 yılı açılan işbaşı eğitim programları genel olarak değerlendirildiğinde açılan kurs sayısı, programa katılan kursiyer

sayısı ve mesleki çeşitlilik oranı oldukça düşük olup il işgücü piyasasını etkileyecek düzeyde değildir. Bu haliyle işbaşı eğitim programları mesleki tecrübe eksikliği nedeniyle oluşan yapısal işsizliğin çözümüne katkı sağlamayacaktır. Buna ek olarak programa katılan kursiyerlerin programa uygunluğu da hesaba katıldığında İŞKUR işbaşı eğitim programlarının etkin, verimlili ve faydalı olup olmadığı konusu tekrar gözden geçirilmesi gerekmektedir. Bu bilgilere göre İŞKUR işgücü yetiştirme programlarının neredeyse hiç etkin olmadığı sonucu ortaya çıkmaktadır. Bununla birlikte İŞKUR işbaşı eğitim programlarının yönetim, denetim, ölçme-değerlendirme gibi tüm faktörler ile birlikte bir sistemler bütününde ele alınması ve gerekli özenin gösterilmesi mesleksizlik ve mesleki tecrübe eksikliği nedeniyle oluşan yapısal işsizlik sorunun çözümünün temelini teşkil edecektir

İl düzeyinde istihdamı koruyucu, geliştirici ve işsizliği önleyici tedbirleri belirlemek İlin istihdam ve mesleki eğitim politikasını oluşturmak, il düzeyinde işgücü piyasası bilgi sistemi ile izleme – değerlendirme sistemini oluşturup uygulamak gibi yasal görevlere haiz İl İstihdam ve Meslek Eğitim Kurulunun etkin, verimli ve faydalı bir şekilde yönetilip yürütülmesi büyük önem arz etmektedir. 2023 yılında 4 olağan İİMEK toplantısında toplam 34 karar alınmıştır. Alınan kararların %76'si doğrudan İŞKUR ile ilişkili iken %24'ü doğrudan İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile ilişkilidir. Araştırma/Analiz'e ilişkin Kurulda alınan karar oranı oldukça düşük olup %5,9 orandadır. İl işsizliğinin azaltılması ve istihdamın artırılması ancak araştırma ve analiz ile mümkündür. Kurul politikalarının ve uygulamalarının ölçülüp değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda Kurul görevlerine göre Kurul hedeflerinin belirlenmesi gerekmektedir. Mevcut İİMEK yapısında zamana göre Kurul hedefleri belirlenmemiştir. Bu durum ise Kurulun etkin, verimli ve faydalı çalışmasına engel teşkil etmektedir. Bu engel ise il işsizliğine , istihdamına ve il işgücü piyasasına Kurulun etkisini en az indirmektedir.

NET ÇIKTILAR

- ✓ İl nüfusunun yaş ve cinsiyete göre dengeli dağıldığı ve bu dengeliğin işgücü piyasasında olağan bir şekilde yansıdığı,
- ✓ Mevcut nüfusun işgücü piyasasının cinsiyet ve yaş anlamda taleplerini karşılayacak yapıda olduğu,
- ✓ Son 15 yıllık süreçte il nüfusunun sayısal olarak belirgin bir değişime uğramadığı ancak nüfusun nitel olarak belirgin bir değişime uğradığı,
- ✓ İldeki doğum sayısının azaldığı ve nüfusun yaşlandığı, kırdan kente göçünün arttığı,
- ✓ İl nüfusunda bu yaşlanma ve kentleşmenin önlem alınmadığında il işgücü piyasası için gelecekte(orta ve uzunvadede) büyük tehlike teşkil ettiği özellikle tarım dışı işsizliği arttıracığı bununla birlikte genç işgücü ihtiyacı açığının artacağı,
- ✓ İldeki göç sirkülasyonunun toplam il nüfusuna göre çok düşük seviyelerde olduğu,
- ✓ İlin aldığı ve verdiği göç sayılarının ve nedenlerinin birbirine yakın ve büyükşehir ve çevre illere olduğu,
- ✓ Göç nedeniyle il nüfusunun nicel anlamda değişime uğramadığı ancak nitel anlamda aile yanına/memleke geri dönme şeklinde gerçekleşen göç nedeniyle nüfusun yaşlandığı,
- ✓ İlin aldığı ve verdiği göç nedenlerine göre ildeki yaşam kalitesinin belirleyici olduğu,
- ✓ İldeki işsizlik ve çalışma yaşam kalitesinin ise yaşam kalitesinin belirleyen faktörlerden olduğu,
- ✓ 2014-2022 yıllarında 2020 yılı dışarıda tutulduğunda hem işgücüne katılım hem istihdam hem de işsizlik oranlarında çok büyük değişiklikler meydana gelmediği ancak 2020 yılı sonrası temel işgücü göstergelerinde olumlu iyileşmeler olduğu
- ✓ Özellikle iş bulma ümidi olmayanlar ve iş aramayıp çalışmaya hazır olanlar bir önceki yıla göre büyük bir düşüş gösterdiği,
- ✓ İŞKUR aracılığıyla iş arayan 26 bin işsiz yaklaşık iki katı oranında daha iyi şartlarda iş arayanın olduğu,
- ✓ Daha iyi şartlarda iş arayan sayısının yüksekliğinin işsizlerin aleyhine bir rekabet piyasası oluşturduğu ve ildeki çalışma yaşam kalitesi nedeniyle olduğu ve bu durumun daha iyi bir yaşam için göçe neden olacağı,
- ✓ İŞKUR işsiz sayısında bir önceki yıla göre meydana gelen düşüşün il işgücü piyasasındaki olumlu gelişmelerin bir yansıması olduğu,
- ✓ İŞKUR aracılığıyla iş arayan işsizlerin ve İŞKUR'dan yayımlanan açık işlerin ağırlıklı niteliksiz veya az nitelikli mesleklerde olduğu bu durumun ise hem işgücü arzı hem de işgücü talebi yönünden gelişmişliğini ortaya koyduğu,

- ✓ İŞKUR aktif işgücü politikaları ile il işgücü piyasasına etkinliğinin çok düşük olduğu ve bu durumun yine piyasa gelişmişliği ile ilintili olduğu, gelişimi az olan piyasaların katme değer yüksek ürünler üretemeyerek il ekonomisine gerekli katkıyı sağlayamacağı,
- ✓ İşgücü talebi yönünden il işgücü piyasasının bir önceki yıla göre hem nicel hem de nitel anlamda belirgin bir değişim göstermediği,
- ✓ İldeki gerçek kişi işletme sayısının azalıp şirket sayısının artmasının il işgücü piyasasının kurumsallık anlamında gelişmişlik kaydettiği, ancak bu gelişmişliğinde çok düşük seviyelerde olduğu,
- ✓ İşgücü piyasası kurumsallık artışının ildeki çalışma yaşam kalitesini arttıracığının göz ardı edilmeyeceği,
- ✓ İldeki yatırım teşviklerinin 2020 ile artış trendine girmesine rağmen bu yatırım teşviklerinin il işsizliği ve istihdamı için yetersiz olduğu,
- ✓ İl işsizliğinin doğal işsizlik oranına çekilmesi ve il istihdamının tam istihdamı yakalaması için il ilave istihdam kapasitesinin en az 2 katına yani %10 seviyelerine yükseltilmesi ve ortalama yıllık 5 milyar TL(Reel 15 milyar TL) bir yatırım ile yıllık yatırım teşvik tutarlarının en az iki katına çıkartılması gerektiği ve emek yoğun projelerin daha fazla desteklenmesi gerekliliği,
- ✓ İlköğretimden ortaöğretime ve ortaöğretimden yüksek öğretime geçişler ve mezuniyetler sonrası il işgücü piyasasına her sene yaklaşık 10 bin kişinin ilk kez iş arayan olarak dahil olduğu ve bu 10 bin kişinin yıl içerisinde en fazla 5 binin istihdam edildiği ve bu durumun ilde meslek ve tecrübe kaynaklı genç işsizliğe ve yapısal işsizliğe neden olduğu,
- ✓ Meslek ve tecrübe kaynaklı yapısal işsizliğin çözümü için formel ve informel eğitim kurumlar ve özel sektör işyerlerinin gerekli donanımına sahip olduğu ancak etkinlik ve koordine noktasında tam birlikteliğin sağlanması gerektiği,
- ✓ İŞKUR işgücü yetiştirme programlarının meslek ve tecrübe eksikliği nedeniyle oluşan genç ve yapısal işsizliği önleme noktasında hem nicel hem de nitel anlamda yetersiz olduğu,
- ✓ İldeki işsizlik ve istihdamdan en üst düzeyde sorumlu olan İİMEK'in il işsizliği ve istihdamı için gerekli olan araştırma/analiz faaliyetlerine gereken önemi vermesi gerektiği,
- ✓ İİMEK'in kısa, orta ve uzun vadede hedeflerin belirlenmesi ve bu hedeflere ulaşma düzeylerine göre bir denetim yapısının geliştirilmesi ve Kurul politikalarının ve uygulamalarının ölçülüp değerlendirilmesi gerekliliği tespit edilmiştir.

SİVAS
İL İSTİHDAM VE MESLEKİ EĞİTİM KURULU
2023 YILI FAALİYET RAPORU